

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 50 (414)

TORONTO, Ontario, 1957 m. gruodžio (December) mėn. 12 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Laidėlis
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugijai
941 Dundas St. W., Toronto

Kviečia grįžti

Turbūt, jau nėra lietuvio išeivio, ypač tremtinio, kuris būtų nematęs okupanto leistojo laikraščio "Už sugrįžimą į tėvynę" arba dabar leidžiamo "Tėvynės Balsas". Ir šis laikraštukas ir specialios radijo programos vis ragina užsienio esančius lietuvius grįžti į tėviškes padangę. Šauksmas "grįžkite!" skamba nuo pat pirmųjų pokario metų. Jis skamba ir skamba, bet grįžusiųjų vos saujelė. Jei manytume, kad čia būdami grįžtančiųjų gal nepastebime, tai kiek nedaug jų, įsitikiname iš tų pačių laikraštukų pranešimų. Lietuviai nei senieji išeiviai, nei tremtiniai tam šauksmui ir gražiems anų laikraštukų žodeliams netiki, nes žino tikrąją padėtį krašte, žino propagandos žodžių vertę. Ir ne tai išeivių bei tremtinių apsisprendimą lemia, kad ten vargingesnis gyvenimas, ne dėl to jie negrįžta, kad pajėgia įvertinti propagandinės giesmes apie nuolat kylantį gerbūvį, kai tuo pat metu kalbama apie pagyvinimą kovos su parazitais. Ne dėl to jie nei nemano grįžti, kad supranta, jog parazitai tik skurdo žmones apsėda. Jie negrįžta dėl to, kad nenori prarasti savo žmogiškosios laisvės, nenori pasidaryti žiaurus okupanto vergais. Ypač pabėgėliai žino, kad jie patėgo ne geresnės duonos ieškodami, bet savo laisvę saugodami ir protestuodami prieš bolševikinių rusų okupaciją.

Ar kas žino pasaulyje dar kuria nors šaly, kuri turėtų šaukti savo piliečius grįžti? Į kiekvieną kraštą jo išeivis gali betkada sugrįžti ir betkada iš jo išvykti. Gi Sovietų Sąjungon grįžusieji jau nebeįgrįžta. Didelė jų dalis po kurio laiko kažkur visiškai dingsta. Normaliai gyvenančiam laisvam kraštui savo piliečių kviešti grįžti nereikia. Tokiems kraštams nereikia nei jokios propagandos apie kylantį krašto gerbūvį bei gerą žmonių gyvenimą. Kur gyvenimo lygis augsta, kur žmogaus ugdymas garantuojamas jam padorų pragyvenimui, visas pasaulis žino be jokios specialios propagandos. Krašto turtingumas negali būti dirbtinas, skurdas negalimas nuslėpti, o gerbūvio negalima užgincyti. Bolševikinė propaganda nuo ausros iki pusiauaukščio kala ir kala savo gyventojams apie tai, kaip vakarų kapitalistiniame pasaulyje yra išnaudojamas darbo žmogus, kaip skurdžiai ten gyvena ir esąs skriaudžiamas darbininkas ir kokią palaimą darbo žmogui atnešusi sovietinė santvarka, o tas sovietinis žmogus visu tuo nei nemano patikėti. Net bolševikų premijuotųjų romanų herojai dažnai, norėdami pabrėžti gerą, pastirintį gyvenimą, sako "kaip Amerikoje", tuo vienu žodeliu sugriaudami visas propagandos pastangas.

Ir lietuviams užsienioose vilioti laikraštukai atrodo juokingi, kai pradeda lyginti sovietinės vergijos lietuvių gyvenimo "gerbūvį" su mūsų gyvenamo kontinento "skurdu". Jie pamiršta, kad net ir tikras gerbūvis neprikliauja. Tam tėra vienas vienintelis receptas — gražinimas laisvės kraštui ir žmogui. Šiandien grįžti netiki net tie, kurie šiaip garbina bolševikinių rusų okupaciją Lietuvoje. Niekas nedrįsta įstį ir tą tamsią olą, iš kurios kelio atgal nėra. O tie, kuriems pasisekė ten nuvykti su ekskursija, nors ir garbingais svečiais laikyti, taip pat ten neskuba ir kitiems nepatiria vykti. Kai Lietuva atgaus laisvę, anų laikraštukų nebus. Jų nereikės, o lietuvių tūkstančiai vėrsis į savo tėvų žemę, kad ten visam laikui įsikurtų arba nors paviešėti. Grįžti ar negrįžti problemos nebus, kaip jos nebuvo ir prieš krašto pavergimą.

KAS NAUJO KANADOJE?

Darbo pajamų mokesčiai dabartinės vyriausybės nutarimu sumažinti: iš 13% į 11% už pirmąjį apmokestinamą \$1000, iš 15% į 14% už antrąjį. Atleidžiama nuo mokesčio suma už kiekvieną vaiką arba išlaikoma šeimos narį padidinti \$100. Verslo bendrovės, kurių metinės pajamos siekia \$25.000 įtrauktos į kategoriją, kurios mokoma 47% mokesčių, o 20%. Anksčiau 20% buvo taikoma tik iki \$20.000 metinių pajamų. Šie pakeitimai įsigalioja nuo sausio 1 d.

Palengvinimus namų pirkėjams paskelbė parlamente viešųjų darbų min. Green. Pagal numatomas naujas taisykles, sumažinami pradiniai įmokėjimai ir leidžiama teikti paskolas iš NH fondo pradedant nuo \$3.450 metinių pajamų. Pvz. anksčiau už \$10.000 vertės namus reikėjo įmokėti \$1.400, dabar pradinis įmokėjimas bus \$1.000, skola — \$9.000. Anksčiau pirkėjas \$9.000 vertės namų turėjo turėti bent \$4.050 metinį pajamų, dabar užteks \$3.450. Šio įstatymo pakeitimas netrukus bus pateiktas svarstyti parlamentui.

Automobilių įmonės buvo atleisusios 16.000 darbininkų. Jose darbas sulėtintas, nes labai sulėtėjo automobilių pardavimas. Dėl to kaltinama konservatorių vyriausybė, kurios šefas per rinkimus žadėjo sumažinti pusiau akcizo mokesčių. Dabar jo mokama 10%. Buvo laukiama, kad tai bus įvykdyta naujuoju biudžetu. Žmonės sustojo pirke, o įmonės — sulėtino gamybą. Ypač tai palietė Windsorą. Todėl jo atstovas parlamente P. Martin iškelė šį reikalą parlamente reikalaujamas vyriausybė pateikti savo finansinius planus. Min. pirm. Diefenbaker atsakė, kad tuo tarpu vyriausybė negalinti to padaryti, kad biudžetas nebūsiąs pristatytas, o tik kai kuriuos jo pakeitimus. Dėl to įvyko susikirtimas tarp P. Martin ir

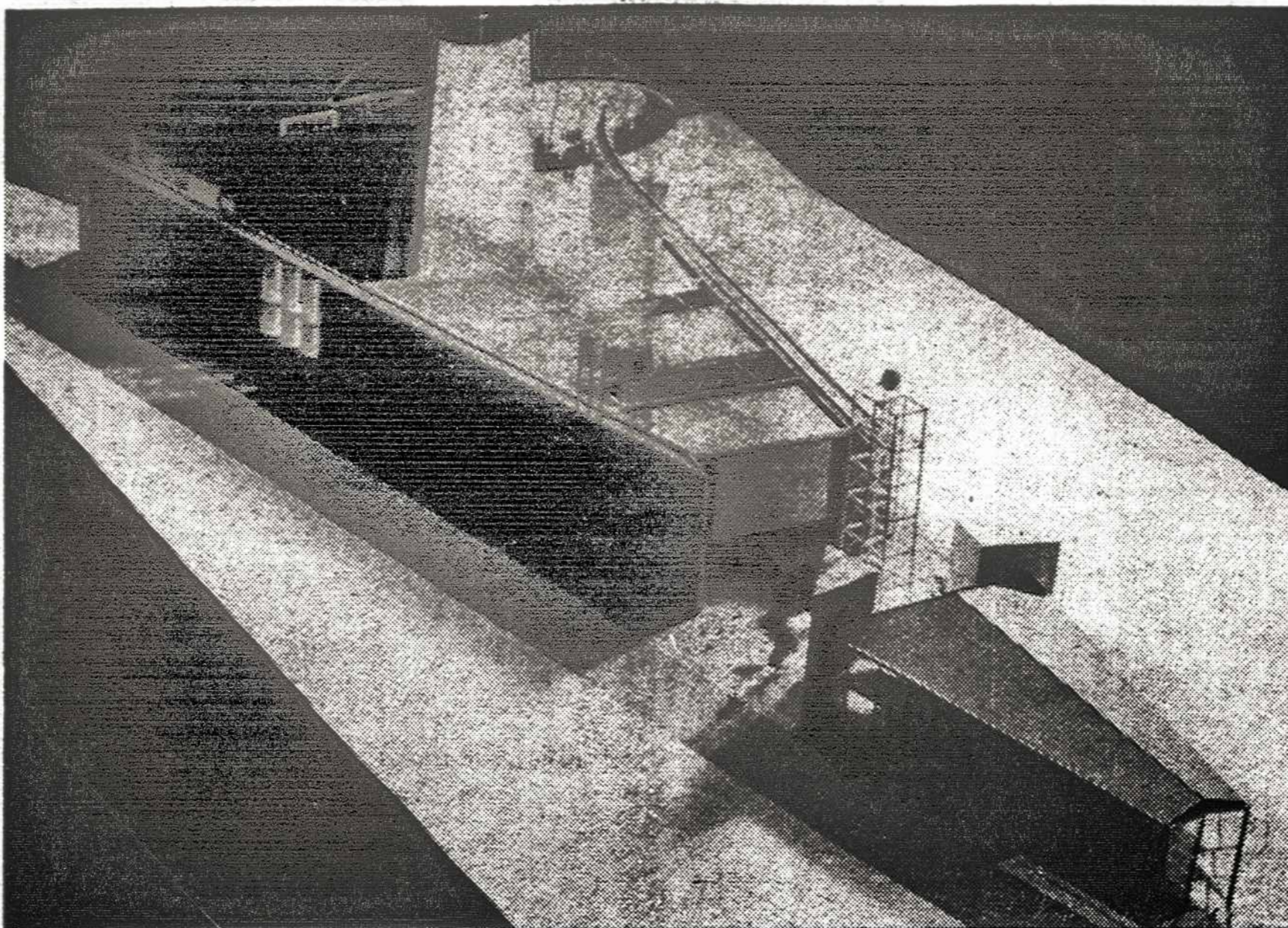
min. pirmininko. Liko išgautas tikslas pajamų min. Nowlan pareiškimas, kad jeigu akcizo mokesčiai bus sumažinti, jis taikomas ir automobilių pardavėjams; todėl nesą pagrindo kelti triukšmą bei atleidinėti darbininkus.

Pagal naujus finansų min. Fleming pranešė parlamente vyriausybės nutarimą sumažinti akcizo mokesčių 2,5% nuo gruodžio 8 dienos.

Rumunijos prekybinė delegacija, vadovaujama žemės ūkio min. Bucor Schiopa, išbuvo Kanadoje 5 savaites, domėdamasi ypač kukurūzų, gyvulių ūkiu ir mašinomis. Šios rūšies gaminių jų niropuko už \$500.000. Ji pareiškė viltį, kad su Kanados vyriausybe bus užmegzti diplomatiniai santykiai.

Duchaborai ieško Sov. Sąjungoj dingusio savo vado Petro Verigino. Raštu jie kreipėsi į Toronto Raud. Kryžius, kuriame sako, kad V. buvęs kalėjime ir kad sovietai išreiškė apgailėstą, todėl ieškojimo rezultatu. 1929 m. P. V. tėvas atvykęs Kanadon vadovauti duchaborų sektai, o sūnus palikęs Sov. Sąjungoje. Raud. Kryžius kreipėsi į rusų Raud. Kryžius ir Raudonojo Mėnulio sąjungą, kuri jau anksčiau buvo pranešusi apie jo mirtį. Duchaborams rūpi sužinoti apie tai visa tiesa.

Nusikaltusių vaikų skaičius šiais metais padidėjo. Praėjusiais metais buvo teisiami 10.315, kuriu 8.985 rasti kalti; tuo tarpu 1955 m. tokiu buvo 7.025. Apie 8% neturintį 15 metų, buvo pakartotiniai nusikaltėliai. Iš 8.985 teismo nubaustų 1.017 buvo mergaitės, 7.968 berniukai. 83,9% atveju buvo pranešta policijai, 3,9% — tėvų, giminių, mokyklų, viešosios globos įstaigų ir kt.

1958 m. pasaulinės parodos Briusely paviljonas "Civitas Dei", kuriame bus atvaizduotas katalikų gyvenimas nuo pirmųjų šimtmečių iki dabar. Jame bus paliesta daugybė kraštų. Būtų gera, kad ir mūsų vadovaujantieji veiksniai pasirūpintų Lietuvos dalyvavimu.

Lietuvos priklausomybė

"Lietuva atgaus savo Nepriklausomybę" — pareiškė pačių respublikonų išstumiamas senatorius William F. Knowland. "Veiksnių pasitarimas kviečia sukaupti dvasines ir mediagines jėgas Lietuvos laisvinimo kovai testi iki visiškios Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės" — skelbiama veiksnių kitą deklaraciją. Tuo tarpu pati tauta de facto vis aiškiau priklauso Sovietų masvyvi, o ją atstovaujanti veiksnių — nuo nuotaikų Vašingtone ir nuo bendros tarptautinės evoliucijos.

"Priklausomybė" ir "nepriklausomybė" Vašingtone, buvo praėjusių savaitių tema. Ji mažųjų R. ir Centro Europos tautų "priklausomybė", išskyrus Suomiją, jau seniai buvo teoriskai ir praktiskai įrodyta nacių ir sovietų, tai Vašingtone aiškintasi, kiek priklausoma nuo kitų pasaulio tautų privalo būti tai pati Amerika ir Europa.

Kai lietuviškai išeivijai palankūs senatoriai bei kongresmenai kartoj praėjusių šimtmečių mazzini-garibaldo nacionalistinių šūkius, kitose kalbose juos paneigdami, R. Europos ekspertis G. Kennan, vis gausėjantis auditorijai kartoj, kad mažos tautos ateities neturi. (BBS radijo korporacija paskelbė visoj Amerikoje pertransliuosianti jo

125.000 dolerių priteisė Ontarijo prov. teismas jaunam ledo rutulio žaidėjui G. Mayor iš Hagersville, praradusiam regėjimą automobilio nelaimėje. Tą sumą turi sumokėti A. Klaskan, ateivis iš Olandijos, nes dėl jo kaltės įvyko nelaimė. Pastarasis turi 4 vaiku šeima ir tik vidutinį uždarbį pas St. Catharines ūkininką. Jo automobilis nebuvo apdraustas ir nukentėjęs Mayor užsėdėdama galės gauti iš Ontarijo specialaus fondo \$5.000. Tai didžiausia suma, įstatymu numatyta; nuo sausio 1 d. ji bus padvigubinta.

200.000 dolerių atsies televizija transliuojant liberalu partijos suvažiavimą sausio 14-16 d. Apie tiek buvo išleista konservatorių partijos suvažiavimo televizinių transliacijoms, kai vietoj Drew partijos vadu buvo išrinktas Diefenbaker.

"Tėviškes Žiburių" kalėdinis numeris

Išeis gruodžio 19 dieną ir tą pačią dieną bus išsiuntinėtis skaitytojams. Sveikinimus, pranešimus ir kitokią medžiagą prašome prisųsti iki gruodžio 16 d. (pirmaadienio). Šio numerio skaitytojų prašome nelaukti anksčiau penktadienio ar šeštadienio, gruodžio 20-21 d.

NAUJU METU NUMERIS bus spausdinamas ir išsiuntinėtis gruodžio 27 d. Jį medžiagą prašome siųsti iki Kūčių dienos. Primename, kad ir betkokie pranešimai, liečią sausio 4-5 d. savaitgalį turėtų būti prisųsti šiam numeriu.

ALMŪS, mūsų bendradarbio Niujorke.

paskaitas per BBC radiją Londone). Juk ir nacių geopolitikas prof. E. Lemberg knygoje "Geschichte des Nationalsozialismus" mažų tautų "nepriklausomybę" vadina "absurdu".

Vašingtono nuotaikos
Vašingtone praėjusią savaitę, kaip atrodo iš eilės vertinimų, padėtis blėgoje netiek dėl spaudos išpušto "USNiko" nesėkmės, Floridai, kiek dėl vis augančios Sovietų grėsmės visuose frontuose. Prezidentas-generolas vis tenkinosi deklaruodamas JAV karinę galybę, kuri tebeleidžia "Amerikos nepriklausomybę". Jis kažkodėl nebesididžiuoja Amerikos turtingumu (infliacija kiekvienas mato), bet manė, kad paskyros pora milijardų dolerių karu pramone "America first" — gali būti išlaikyta. Daug vilities dejo kaipurie ir S. Atlanto planuotą Paryžiaus konferenciją manydami, kad tai bus tikriausias atsakymas sovietams. Visi vyresni pozityvia Adlai Stevenson, "nepriklausomo" nuo partijos, demokratų mastytojo itaka. Šis perspėjė dėl vyriausybės "nerealuomo", prašė prezidentą pabrėžti nekarinius Amerikos pranašumo bruožus. Bet prezidentui užsispyrus remtis kumščiu ir doleriu Stevenson, tautų priklausomybės viena nuo kitos šalininkas, mandagią atsiskakė vykti Paryžium.

Mūsų civilizacija pasmerkta?
Amerikai pavojų pramatė jau Amerikos prezidentas V. Wilson porą savaitių prieš mirtį, padiktavęs straipsnį, kuriame perspėjo kraštą dėl Maskvos revoliucinių doktrinų grėsmės: "...jei mūsų civilizacija neatsigaus dvasiškai, ji yra pasmerkta. Komunizmas yra iššūkis mūsų religijai, politinėms organizacijoms, mūsų kapitalistams, visiems, kurie myli Dievą ir savo kraštą."

Po 30 metų tą patį kartoją "War or Peace" knygoje dabartinis užsispyręs Valstybės sekretorius J. F. Dulles. "Kažkas netvarko su Amerika... Neturiame tikro ir amerikiško tikėjimo! Jo niekas negali atstoti: nei

gibiausi politikai, nei viską naikinančios bombos... Marksizmo-leninizmo jėga ir gyvybingumas premias praktinėje savo veikloje medžiaginiu gyvenimo reiklumu. Kaip garsiai mūsų "Amerikos Balsas" bešauktų, jis nepitrauks mums draugų, jei nesieksime masėms ir nesieksime patrauklesnių ir įtikinamesnių šūkių už kitus."

Faktų nežinojimas
Didžiausių pavojum laikytinas tiek mūsų, tiek Amerikos veiksnio menoras galvoti realiai. Ignorantai iš tiesų darosi pavojingai pasišovę kalbėti organizacijų, net visos tautos, vardu. Gal dėlto senatorius Knowland patogiai išstumtas į Kalifornijos gubernatūra, gal dėlto perdaug sveikintaučių keistai atsiliepia apie Amerikos lietuvių veiksnius. Tiesa, kad padėties supratimas dar nereikią galios visai padėčiai pataisyti. Tačiau ignorancija, cituojant filosofą Bacon, "yra silpnybė, nesugebanti organizuoti priėmiamų priemonių pasirinktiems tikslams siekti." Lietuva, kaip ir visos tautos dabar yra priklausoma nuo bendros pasaulinės padėties, tačiau ignorancija neleidžia pajungti visą imanąją pagalbą, išteklius tikslui pasiekti.

GEDULAS DĖL NEPAVYKUSIO "SPUTNIKO"

Praėjusių penktadienį Vašingtoną ištiko gedulas — žemės palydovas su Vanguard raketa, užuot išlėkęs į augštybes, užsėdė pakilęs vos porą pėdų ir nukrito. Raketa, 72 pėdų augščio ir 45 colių storio, čia pat susprogo, o palydovas emė siųsti radijo signalus. Atsakantieji asmenys paskelbė, esą įvykus technišką klaidą.

Dėl milijonų niekas nesijaudina, bet dėl nepasisekimo JAV pajuto kartų pažeminimą. Dar taip neseniai prez. Eisenhoweris kalbėdamas per televiziją pranešė pirmojo amerikinio žemės palydovo iššovimo datą, norėdamas pakelti amerikiečių nuotaiką. Deja, valdžios raketa nepaklausė. Senatoriai puola vyriausybę, o prez. Eisenhoweris pareiškė tik savo nepasitenkinimą ir paprašė oficialaus pranešimo.

Techniniu ir kariniu požiūriu šis nepasisekimas tėra eilinės vertės — ju daug būna kiekviename išradime. Labai galimas dalykas, kad ir sovietų inžinieriams teko patirti jų ne vieną. Tik sovietinėje sistemoje, kur be cenzūros neskelbiama, niekas apie tuos nepasisekimus negirdėjo. Laisvajame pasaulyje, kur žodis yra niekieno nevaržomas, žurnalistas persistengė didžiausiom raišmėms skelbdami būsimą palydovo iššovimą erdvėn, tar-

Savaitės įvykiai

Didelio atgarsio susilaukė Olandijos - Indonezijos interesų susikirtimas dėl vakarinės N. Gvinėjos. Jis tiek paastėjo, kad Indonezijos vyriausybė įsakė skubiai išsikraustyti visiems olandams, net ir čia gimusiems, kurie Olandijos niekad nėra matę. Jų yra 46.000. Vyriausybė jau pradėjo konfiskuoti visas olandų nuosavybes, uždraudė jų spaudą ir aviacijos b-vės tarnautojus jau išsiuntė Olandijon. Komunistų vadovaujamos darbininkų unijos pradėjo užimti olandų bankus, įmones, verslo įstaigas ir t.t., nepaisydamos nė vyriausybės perspėjimo to nedaryti be leidimo. Manoma, kad santykiai tarp Olandijos ir Indonezijos visai nutruks.

Konfliktas prasidėjo dėlto, kad Indonezijos vyriausybė pareikalavo Olandiją atiduoti jos valdomą vakarinę N. Gvinėją. Iki 1949 m. visa dabartinė Indonezija, susidedanti iš 3.000 salų - salelių, buvo Olandijos kolonija, apimanti apie 80 mil. gyventojų. Po ilgų partizaninių kovų Olandija pagaliau atsisakė suverenumo ir buvo sudaryta Indonezijos valstybė su keturiom pagrindinėm salom: Java, Sumatra, Borneo, Celebes. Dėl vakarinės N. Gvinėjos buvo sutarta, kad jos likimas bus išspręstas vėliau atskira sutartimi. Indonezijos prez. Sukarno, bestiprindamas naują valstybę, kreipėsi į J. Tautas, prašydamas patvarkyti, kad Olandija sutiktų su derybomis dėl N. Gvinėjos. JT atsisakė tai padaryti. Tada Indonezijos vyriausybė emėsi prievartos. Olandija įrodinėjo, kad N. Gvinėjos gyventojai papua, kurių ten yra 775.000, esą skirtingi nuo Indonezijos savo kalba, kultūra, papročiais, religija ir nenori būti Indonezijos dalimi. Tai paveikė vakariečių politikus, bet nepajudino prez. Sukarno užsimojimo, nežūrint pasikėsimo prieš jį gyvybę, per kurį buvo sužeista 140 asmenų. Olandija kreipėsi į S. Atlanto S-gos narius prašydamą parenti jos protestą JTautose. Tuo tarpu nežinia kokių priemonių imsis Olandijos vyriausybė, bet olandų kapitalas Indonezijoje, siekias \$1.400.000.000 vargu ar bebus atgautas.

I Jungt. Europos Valstybes
Olandija pagaliau patvirtino 6 V. Europos kraštų sutartį, liečiančią laisvą prekybą ir atomines energijos bendrą gamybą. Tai paskutinė valstybė iš ūkinės vienybės sutartį pasirašiusios šešių, kuriai priklauso: Belgija, Luksemburgas, V. Vokietija, Italija, Prancūzija, Olandija. Naujos sutarties dokumentai dar ši mėnesį bus atsiųsti Romon ir sutarties manoma, įsigalios nuo sausio 1 d. Tai reikšmingas žingsnis Jungtinių Europos Valstybių linkme. Pagal sutartį, 160.000.000 europiečių, palaipsniui nai-

rodomoj srity — Aliaskoj ir, jei bus rastas, gražinti sovietams. Tuo tarpu sovietai savo kaltinimus tęsia net per oficialią žinių agentūrą "Tass". Giriasi jie ir nauju atominiu ledlaužiu bei naujai gaminamu sputniku, kuris sversias vieną toną.

Mokslininko pranašystės
Kai ryšium su sovietiniais sputnikais JAV senatas emė tyrinėti krašto pažangą moderniajame apsiginklavime, liudyti buvo pakviesta visa eilė mokslininkų ir politikų. Jų tarpe išsiskyrė vokiečių kilmės atominės bombos specialistas Dr. E. Teller. Jo nuomone, sovietai žemės palydovų ir raketų srityje pažengę ne dėl to, kad išvėgė JAV paslaptis, o dėl to, kad kietai dirbė. Esą, "rusų jaunuolis galvoja kaip tapti inžinierium, panašiai kaip mūsų mergaitės sva- našiai kaip tapti filmų žvaigždėmis. Per išstias 4 val. Teller pasakojo savo pažūras ir sovietų pajėgumą, padarydamas išvadą, kad amerikiečių pranašumas yra palieistas ir reikia ieškoti išeičių. Laukti esą negalima, nes per sekančią dešimtmetį ar dvidešimtmetį pvz. sovietai galį rasti priemonių kontroliuoti orą nutraukdami lietu ant savo teritorijos. Tuo atveju JAV ir kiti kraštai nukentėtų. Mokslinė pažanga JAV turinti būti sustipginta.

"Parama" įrašė 1000-ąjį narį

"Paramos" Lietuvių Kredito Kooperatyvo Toronte reikalų vedėjas p. Petras Šernas įteikia p-lei Sigitai Skirgailaitei 1000-tąją nario knygelę

Dar nesuėjo penki metai, kai Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" isisteigė ir įrašė pirmąjį narį. Šiandien "Parama" jau turi tūkstantį narių su apie \$400.000 indėlių. Daugelis Toronto lietuvių suprato, kad geriausia vieta Toronto lietuvių laikyti santaupas ir reikalui esant pasiskolinti yra "Parama", kur už indėlius mokamos ne tik augštesnės palūkanos, bet dar apdraudžiama lieta tūkstantis dolerių indėlininko gyvybę už tai nieko nemokant. Ypatinai tenka džiaugtis, kad "Paramon" at-

neša savo santaupas jaunimas. Pamintėta, kad "Paramos" tūkstantoji narė yra 13 skyriaus mokinė Sigitai Skirgailaitei. Sigitai yra ketvirtas Skirgailų šeimos narys turis "Paramoje" sąskaitą. Toronto lietuvių šeimoms sekimas pavyzdys: jaunimas pratina, kas taupyti ir, įvedus į lietuvišką įstaigą, surišamas su lietuvių visuomene. "Parama" džiaugiasi turėdama visą Toronto lietuvių jaunimą savo narių tarpe. Tebūnie tūkstantoji narė Sigitai gražiu pavyzdžiu kitiems lietuviams.

J. Radzevičius apie kelionę į Lietuvą

(Pabaiga)

Skaitant tam tikrus lietuviškus laikraščius susidarai vaizdą, jog jie nori, kad Lietuvoj būtų labai bloga. Kodėl? Ir dar skaito save karštais patrijotais. Kada delegatas pasako, ką jisai matė gero Lietuvoj, tai jie sako, kad tu meluoji, bet pasakyk ką nors kad ten negera, tai tuojau rašo į laikraščius ir dar visai iškraipo, dešimteriopai prideda, kas net nebuvo sakyta. Matyti, kad fantazija dirba šimtu procentu.

(Mums gi atrodo, kad blogosios pusės iškeliamos svarbiausia tam, kad būtų atsvertas bolševikinės propagandos nuolatinis triūbijimas apie sovietinės santvarkos laimę. Tamsta p. R. buvai Lietuvoje, matei kiek ten skurdas, vargo, neteisybės, matei kolūkių baudžiavą, o vis dėlto duodi savo vardą rusų bolševikų Lietuvon atpėštai vergijai ginti. Ar šį straipsnį Tamsta pats rašė, mes nežinome. Tamstos parašas rodo, kad nesate rašte stiprus, tad galima būtų abejoti. Bet mes visiškai tikri, kad kažkas šį straipsnelį jau mašinėle perrašytą dar taisynejo. Ir štai šitos pastraipos pradžioje žodžiai "tam tikrus" (laikraščius) yra ne Tamstos įrašyti. Vadinasi Tamsta turėjai patarėjų ar vadovų. Jų taisyimų pėdsakų yra ne vienas Tamstos prisiūstame rankraštyje. Mes netikime, kad Tamsta stoji ginti rusų bolševikų atneštos vergijos be sąžinės išmetinėjimų, kai prisimeni, ką iš tikrųjų ten matei. Red.)

Daug kas mums grįžus klausė: "Pasakykite, kaip ten žmonės gyvena?" Iš to, ką tekė matyti galū tik tiek pasakyti, kad Lietuvoj niekas dar taip gerai negyvena, kaip Kanadoj ar Amerikoj, nes tenai dar daug ko trūksta, nors krautuvėse yra visko — maisto, drabužių ir avalynės. Žmonės yra pavalgę ir apsirėngę. Kaikurių prekių kainos yra peraugštos. Jie neturi kolkas tiek daug automobilių, radijo aparatų, televizijų, skalbiamų mašinų, bet jau dabartiniu metu tuos

daiktus jie gamina ir tikisi trumpu laiku, kad daugiau žmonių galės jų turėti. Su kiekvienu diena gyvenimas tenai gerėja.

(Čia tiko pridėti: "Taip mums sakė vadovai". Nes patys gi tams to gerėjimo negalėjot pajusti. Ar ištikrųjų ten visi sotūs ir apsirėngę, visi Kanados lietuviai žino iš laišku. Red.)

Mokslas stovi daug augščiau už mūsų, turi daug gerų mokyklų ir jaunuomenė turi daug geresnes sąlygas mokslo pasiekti, negu kad pas mus.

(Vėl reikėjo pridėti "Mums taip sakė vadovai", nes kas gi galės patikėti, kad Tamsta ar Tams to kelionės draugai galėtų spręsti apie krašto mokslo pažangumą ar atsilikimą. Kad bolševikai taip skelbia, tai niekam ne naujiena. Red.)

Lietuvoj yra daug kinų, teatrų, turi labai gerų dainininkų ir muzikantų ir abelnai žmonės labai myli dainas ir muziką, jeigu yra koks susibūrimas kur nors, tai jau be dainų neapsieis.

Fabrikų Lietuva niekuomet tiek daug neturėjo, kaip kad dabar. Fabrikai gerai įtaisyti ir turi visas moderniškas mašinas. Jos yra aptarnaujamos lietuvių. Teko pastebėti, kad daug moterų dirba fabrikuose. Mašinos daugumoje aptarnaujamos jaunų merginų ir jaunų vaikinių. Paklausus jų, kur jie išmoko, atsakė, kad daugumoje buvo išvažiuavę išmokti amato bei pagilinti specialybę į Maskvą ar kitus Sovietų Rusijos miestus. Didžiumą tu fabrikų Lietuva įsigijo su parama iš Sovietų Rusijos. Kaikuriuose fabrikuose, kur trūksta lietuvių specialistų yra atsiųsti specialistai iš Sovietų Rusijos. Pav. vienam saldainių fabrike yra vienas inžinierius jaunas vyras ukrainiečių tautybės. Kiek teko girdėti iš kitų darbininkų, jie ta inžinierių labai gerbia ir mėgsta. Be to, tas jaunas vyras kas net lietuviškai jau pramoko. Teko būti elektros gaminių fabrike. Tenai irgi vienas inžinierius rusų tautybės. Visi darbininkai ir kiti inžinieriai jį mėgsta ir gerbia. Būdami Lietuvoje mes aplankėme sekančius fabrikus: saldainių, dviračių, elektros gaminių, avalynės, medžiagų, megstuku ir laivų statyklą.

(Gaila, kad p. R. nepabandė išsiaiškinti, kas yra fabrikų direktoriai — lietuviai ar dauguma nelietuviai? Be to, ar p. R. nepastebėjo, kad beveik visi jo suminėti fabrikai yra dar iš nepriklausomos Lietuvos laikų? Red.)

Cia noriu paduoti kaikiurius pasikalbėjimus su Lietuvoj gyvenančiais žmonėmis. Su kaikiuriu nuomonėm sutikau, su kaikiuriu nesutikau, net susiginėjau.

Vienas augštas Vilniaus miesto valdininkas pradėjo girtis, kaip jie atstatinėjo Vilniaus miestą. Mat, Vilniaus miestas buvo gerai apgrautas per karą ir daug istorinių pastatų reikėjo atstatyti. Jisai sakė, kad tam tikslui buves pastatytas specialus fabrikas, kuris gamino senovines plytas, t.y. tokias kaip buvo gaminamos Vytauto Didžiojo laikais, kad būtų galima duoti pilną ir tikrą vaizdą senoviniams paminklams. Aš gi jam atsakiau, kad su tuo nesutinku, ir manau, kad net jo vaikai, kada išaugs, su tuo nesutiks. Aš sakiau, kad verčiau būtų buldozeriai atvažiuavę, visus tuos griuvėsius nustumę šalin ir nauji moderniški pastatai būtų jų vieton pastatyti, kuriais žmonės grožėtusi. Jis j tai atsakė, kad jie turį planus

Naujam Vilniui, kuris bus naujas, gražus ir moderniškas. Jisai net mane užprašė atsilankyti pas jį ir jis parodysiąs Naujojo Vilniaus planus. Bė to, jisai pasakė:

— Pas jus žmonės gerbia ir įvertina tiktai dolerį, pas mus žmonės gerbia senovę ir ja didžiulija ir kad mums mūsų istorija yra brangesnė, negu kad jūs doleris".

Kitas pasikalbėjimas su viena aptarnautoja. Jina man pasakė, kad neapkenčianti žydų, lenkų ir rusų ir džiaugėsi, kad žydai ir lenkai apleidžia Lietuvą, o taipgi rusai daugumoje išvažiuoja iš Vilniaus. Jinai nori, kad Lietuvoj tik vieni lietuviai bebūtų. Aš tada sakau, kad kiek man teko girdėti, Vilnius per visą savo istoriją nebuvo toks lietuviškas, kad kaip dabar yra. Jinai atsakė: — Gal būt.

Tada aš jos užklausu: — Ar Tamsta turi giminių Amerikoje ar Kanadoje? — Taip, turiu.

— Kaip Tamstai patiktu, jeigu kanadiečiai ir amerikoniai neapkęstų lietuvių tenai gyvenančių? Juk Amerikoje ir Kanadoje yra tiek daug tautybių žmonių ir visi drauge dirba įvairius darbus ir tos neapykantos tarpe jų nėra. — Tai jina man atsakė: — Ponas, turbūt, esi komunistas, nes pas mus tik komunistai taip kalba.

Tada aš paklausu, kaip jinai gyvena prieš karą? — Prieš karą mes gyvenome Kaune, turėjom nuosavą namą. Mano vyras buvo valdininkas ir turėjome tarnaitę namų ruošai, o dabar matai pats...

Tada aš užklausu, kokią valdžią jinai pasirinktu, jeigu būtų galimybė? — Tokią, kokia buvo prie Sme-tonos, — atsakė.

(Kas nusivokia apie bolševikinę santvarką, šituo pasikalbėjimu vis dėlto nepatikės. Prašalaučiau niekas taip neišdrįsų pasakyti, nors taip ir galvotų. Be to, kažin ar p. R. pastebėjo, kad dabar Lietuvoje tarnaičių ne mažiau, kaip "buržuaziniams" laikais. Red.)

Kitą patarnautoją kitoj vietoj klausiu: — Kaip ilgai čia dirbate? — Jau apie 20 metų, — atsakė. — Kada buvo geriau gyventi dabar, ar pirmiau? — Aišku, — sako, — kad dabar. Pirmiau darbininkams buvo sunku, nes vasaros metu darbu turėdavai, o žiemos metu būvai be darbo. Vasaros metu turėdavai pakankamai uždirbti, kad galėtum žiemos metu pragyventi. Dabar aš dirbu čia, mano vyras dirba prie kanalizacijos ir per abu uždirbame apie 1000 rublių j mėnesi. Valdžia davė mums žemės dël daržo už miesto. Be to, turime vieną karvę ir laikome dvi kiaules. Taigi pieno ir mėsos mums nereikia pirkti. Prie buvusios valdžios neturėjai teisės laikyti kiaulių mieste. (Argi dabar tai leidžiama? Red.) Nors daržas yra už miesto, bet labai malonu ir gera ji turėti.

Paklausu ar turi vaikų? Jinai atsakė, o kaip gi be vaiku būsi. Turime tris. Duktė mokytoja, sūnus lanko inžineriją, o jauniausias vidurinę mokyklą. Be to, jinai pastebėjo, kad prie senos valdžios jos vaikai būtų negalėję pasiekti to mokslo.

Teko išsikalbėti su vienu šoferiu. Klausiu jo: — Kur išmokai vairuoti sunkvežimį? — Karjuomenėje. (Nukelta j 9 psl.)

LIETUVIŠKI KOMENTARAI

AL. GIMANTAS

Didžiosios paslaptys Nepaprasto saugumo skraiste yra apsuptos ne tik amerikines ar sovietines atomines paslaptys. Yra stropiai saugomų paslapčių ir Amerikos lietuvių gyvenime. Štai, sakysime, mūsų laikraščių tiražas. Kazin, kodėl jau toks slaptumas? Ne paprastas smalsumas, bet neretai tik noras sekmingiau bendradarbiauti, laikraščių bendradarbiams labai padėtų, jei jie žinotų, kiek vienoje ar kitoje vietoje yra to laikraščio skaitytojų, gal, bent apytikriai, būtų pateikta ir kita panaši statistika. Bendram orientavimuisi tokios žinios labai padėtų. Teko girdėti juokaujant, kad tulo laikraščio administracija taip saugojanti tą paslaptį, kad net ir savos redakcijos nariams vengianti suteikti tikrų skaičių.

Laimei, kiekvienų metų spalio mėn. pagal įstatymą, visi periodiniai leidiniai, be kitų reikalaujamų žinių, turi išspausdinti ir leidžiamų egzempliorių skaičių. Įdomu buvo sekti tuos pranešimus. Kad ir ne taip ryškioje vietoje išspausdinti, vis dėlto jie galėjo rūpestingiesnio skaitytojo dėmesį patraukti. Iš tų žinių sprendžiant, kaikiurie lietuviški laikraščiai, pasirodo, ne taip jau blogai laikosi, nors, kaikiurių, deja, tiražas tikrai labai negausus, stebėtinais mažas. Tiesa, kaikiurie laikraščiai tam tikrais sumetimais skelbia tiražą žymiai jį padidinę. Gi angliškoje amerikinėje spaudoje, kažkodėl, matome visiška skirtingą procesą. Joje net su pasididžiavimu skelbiama, kuris laikraštis turi toki ar kitoki tiražą, kuris yra daugiau skaitomas, kurio daugiau leidžiama. Tas kaip tik prisideda ir prie geresnių reklamų, daugiau naujų prenumeratorių verbavimo. Nejaugi taip elgdami amerikiniai laikraščiai klaidą daro? (Klaidos nedaro nie vieni, bet kiekvieni turi skirtingus biznieriškus pagrindus. Red.)

"Tiesa" išbarė prof. M. Biržiška Prof. Mykolas Biržiška rašdamas viename JAV lietuvių laikraštyje apie spaudos draudimą, išsitarė, kad, bent formaliai imant, anuomet lietuviams spauda buvo uždraudęs ne rusų caras, o jo vidaus reikalų ministras Petras Valujevas. Esą ne carai persekioję lietuvių spaudą, bet tik carinė biurokratija. Va, prie šito teigimo prisikabino "Tiesos" nr. 235 nuolatinis jos bendradarbis A. Rudzinskas, kuris prof. M. Biržiškos žodžius išsivertė šitaip: "Kaikiurie buržuaziniai "veikėjai" tiek nusikalbėjo, kad net carė emė vaizduoti lietuvių tautos draugą. Jų tarpe yra žinomas M. Biržiška. Viena savo straipsnių carą jis pavaldavo... vos ne kovotoju prieš lietuviškos spaudos uždraudimą..." Laki "Tiesos" rašėjo vaizduotė...

Atlikę laikraščiai — papildomos pajamos Kad ir kaip turtingas šis kontinentas, kad ir kaip daug įvairių dar galimų panaudoti dalykų išmetama tiesiog šukšlynan, vis dėlto vienas dalykas bandoma rinkti, tai, seni laikraščiai. Didiesiems dienraščiams kasdien išeinant po 50-60 puslapių, savaitgaliais net ir per 100 psl., ilgai neužtrunka, kad kur nors rūsi kampe, per mėnesį ar du, susidaro didžiulė laikraščių krūva, galima sverti beveik tonomis. Keletą kartų per metus, prie durų pasibeldžia įvairių šalpos organizacijų rinkėjai. Jie su padėka priima nenaudojamą popierių, kurį surinkę parodo, kaip makalaturą. Kartais, popieriaus rinkti, atvyksta ir vietos skautų grupės. Savime kyla mintis, kad tuoj pačiu galėtų pasinaudoti ir mūsų, lietuvių skautai. Veikiantėvų globos komitetai, patys tėvai, juk tikrai patalkininkautų savais autais. Priekabą išsinuomoti tikrai nedaug kaštuoja. O apskus savo gyvenamosios vietos tautiečių namus, regis, laimieki būtų tikras ir nemažas. Jau-nimo veikla, aišku, reikalauja ir finansų. Jie bandomi gauti įvairiais keliais, tad, kodėl nepasinaudoti tuo senai jau išbandytu ir neper sunkiu būdu — seno popieriaus rinkimu?

Sventėms — tikva Lietuviška dovaną Džiugu, kad spaudoje vis dažniau pasitaiko balsu, kad artėjančių šv. Kalėdų proga, lietuvių savo artimiesiems pradžiu-ginti teperką tik būdingas ir tautinę prasmę turinčias dovanas. Pirmoje eilėje minėtinos lietuviškos knygos, savų laikraščių ir žurnalų prenumerata. Reikėtų tik pageidauti, kad ir mūsų leidyklos, bei laikraščių administracijos truputi papildomu pastangų padėtų ir pasektų didžiųjų spaudos leidinių pavyzdžiui — paruoštų gražias kalėdines korteles, kuriomis praneštų dovanos gavėjui, kad štai, Tamstai, nuo to ar kito asmens, siunčiame knyga ar metinę laikraščio (žurnalo) prenumeratą Kalėdų švenčių proga.

Tokia paslauga tikrai bus patenkintas ir dovana gavęs ir jos užsakytojas, o pagaliau ir laikraščiai, kuriu tiražas niekad, nebus perdidelis. Dovanai laikraštį gavęs tautietis, paskaitęs jį metus, gal panorės ir sekančioms metams likti skaitytoju.

Imigrantų skaičius iš Britanijos rudenio sumažėjo, ypač kai pasklido žinios apie didėjančią nedarbą Kanadoj. Be to, ir patys imigracijos agentai pataria žmonėms nevykti Kanadon žiemos metu. Grįžę britai iš Kanados irgi nedrąsina emigruoti. Pvz. du angliakasiai grįžė zuikiais pasakoja, kad Kanadoje esančios sibiriskos sąlygos. Vis dėlto šiais metais iš Britanijos imigravo 115.000 asmenu.

KUO NUSIKALTO MARŠALAS ŽUKOVAS

Sovietų spauda paskelbė komunistų partijos centro komiteto nutarimą apie pagerinimą politinio darbo tarybinėje armijoje ir laivyne. Ten tarp kitko sakoma apie Zukovą šitaip: "TS KP Centro Kom. pastebi, kad pastaruoju metu buves gynybos ministeris drg. Zukovas G. K. pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo leninuis partijos principus, vedė liniją siekiančią suardyti partinės organizacijos, politorganų ir karinių tarybų darbą, siekiančią panaikinti CK bei vadovybės armijos ir karinio jūrų laivyno vadovavimą bei kontrolę.

Plenumas nustatė, kad prisdėdant pačiam drg. Zukovui G. K. tarybinėje armijoje buvo ugdomas jo asmens kultas. Padėdant pataikūnams jį pradėta garbinti paskaitose bei lekcijose, straipsniuose, kino filmuose, brošiūrose, nepaprastai iškeliant jo asmenį ir jo vaidmenį Didžiajame Tėvynės Kare. Tuo būdu pataikaujant drg. Zukovui G. K. buvo iškreipiama faktiniojo dalykų padėtis, mažinamos milžiniškos sovietų liaudies pastangos, visų mūsų giškuotų pajėgų heroizmas, vaidmuo vadų ir politinių darbuotojų, kariniai talentai frontu, armijū ir laivynu vadovaujantis ir uždegantis ta-

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

G. K. iš prezidiumo narių bei iš narių TS KP CK ir pavedė TS KP CK sekretariatui drg. Zukovui duoti kitą darbą".

Tolimesniam nutarimo tekste kalbama apie būtinybę sustiprinti partijos įtaką armijoje, nes "painūs tarpautiniai santykiai, didžiųjų kapitalistinių kraštų ginklavimosi varžybos, mūsų tėvynės saugomo interesai" reikalauja, "nuolat tobulinti karinį paruošimą, stiprinti karinę drausmę" ir t.t.

Zukovo, o kartu su juo ir daugelio kitų karo vadų pašalinimo yra dar vienas bandymas sustiprinti jau instancijos kompartijos režimo pagrindus. Tai noras gelbėti imperiją, kuri po Stalino mirties pradėjo braskėti.

Londonas. — W. Churchill atšventė savo 83 gimtadienį. Ta proga karalienė norėjo pakelti jį lordu, jis betgi vėl atsisakė. Jis yra lordo Marlborough kunigaikščio jaunesniojo sūnaus sūnus, bet savo aristokratiškojo titulo niekad nesiekė.

Kopenhaga. — Iš Pamario uosto Kolberg į Danijos uostą atplaukė lenkų žvejinis laivas Brywa Anatol su trim žvejais, kurie paprasė politinės globos, nes gyvenimas Lenkijoj esąs nemaliojamas.

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg. Zukovą

rybų sąjungos komunistų partijos vaidmuo. Partija ir vyriausybė augštai įvertino drg. Zukovo G. K. nuopelnus suteikdama jam sovietų sąjungos maršalo titula, apdovanojama daugeliu ordinų. Jam buvo parodyta didelio politinio pasitikėjimo: XX partijos suvažiavime jis buvo išrinktas TS KP CK nariu, CK išrinko jį kandidatu CK prezidiumo, o vėliau TS KP CK prezidiumo nariu. Tačiau drg. Zukovas G. K., trūkstam jam partiečio savumų, neįteisingai suprato šį augštą jo nuopelnų įvertinimą, neteko partinio kuklumo, kurio mokė mus V. I. Leninas, nusprendė, kad jis yra vienintelis herojus visų laikų, kuriu, kuriu pasiekė mūsų liaudis su jos giškuotomis pajėgomis, vadovaujant komunistų partijai, žiauriai pažeidė giškuotų pajėgų vadovavimo partijos leniniskus principus.

Tokiuo elgesiu drg. Zukovas G. K. nepateisino jam parodyto pasitikėjimo. Jis pasirodė politiškai netinkamu veikėju, turinčiu palinkimo į avianturizmą tiek pažiūrose ir svarbiausiu T. Sąjungos užsienio politikos uždaviniuis, tiek gynybos ministerijos vadovavime.

Ryšų su tuo, kas augščiau išdėstyta, TS KP CK plenumas nusprendė: išskirti drg.

Pavergloje tėvynėje

Kauno Revoliucinio - istorinio muziejaus, buvusio Karo muziejaus, direktoriu yra Maksimavičius.

Kasant bulves daug jų, esą, patiekama dirvoje, dėl to žemės ūkio ministerija įsakė kolūkiams ir tarybinams ūkiams nukasti bulvių plotų perarimą bei akėjimą. Kur bulvių nukasti nepavykę dėl drėgmės, reikia ganyti kiaules.

Idomu kiek laiko beganys, jei potvarkis skelbiamas spalio 31 dieną?

(E) Vilniaus miesto igulos viršininkas yra gvardijos generolas majoras A. Zukas. Vilniaus miesto igulos komendantas yra pulkininkas V. I. Sidelnikovas.

(E) Telsių "Mascio" trikotažo fabrikas dabar esąs didžiausias rūšies fabrikas Pabaltijyje, skelbė Vilniaus radijas lapkričio 12 dieną.

(E) Noreikiškiuose, prie Kauno, esąs statomas Lietuvos žemės ūkio akademijos miestelis. Be mokomojo korpuso, čia bus 4 bendrabučiai, valgykla, sporto aikštė, atskiri gyvenamųjų namų kvartalai dėsytajoms ir kiems akademijos darbuotojams. Prie miestelio bus didelis parkas su tvenkiniu. Kiek toliau nuo mokomojo korpuso bus mokomojo ūkio pastatai, gyvulininkystės fermos, žemės ūkio mechanizavimo stotis su dirbtuvėmis, be to, bandomieji laukai. Statybą numatoma užbaigti per 3 metus. Valstybė paskyrusi tam reikalui 50 milijonų rublių.

(E) Žemės ūkio paroda Kaune, žuolyne, per pirmąsias 8 dienas applanke 100.000 asmenų. Parodą uždarančią žemės ūkio ministeris Vazalinskas, kuris tarp kitko pareiškė, kad Lietuva šiais metais jau pralenkusi Ameriką sviesto gamyboje. Lietuvoje per 10 šių metų mėnesių buvo pagaminta vienas gyventojui po 6,3 kg sviesto, tuo tarpu JAV 1956 metais pagaminusios tik 3,8 kg sviesto (Vazalinskas užmiršo paminėti, kad nepriklausomai Lietuvos jau 1939 m. buvo pieninėse pagaminta daugiau kaip po 8 kg sviesto vienas gyventojui, neskaityt namuose pagaminto ir suvartoto). Parodos uždaryme dar kalbėjo agronomas Justas

Strazdas, kuris nežiūrint sulaukto pesijos amžiaus dar dirbęs viename Dotnuvos rajono kolūkyje, toliau Zemdirbystės mokslinio tyrimo instituto direktorius Petras Vasauskas ir kiti.

(E) Moksline ekspedicija apžiūrėjo Puntuką (netoli Anykščių) ir ištyrė, kad šitas didžiausias akmuo Lietuvoje sveria 265 tonas. Artimiausiu laiku prie Puntuko bus pastatyta lenta su visais duomenimis apie jį.

(E) Lietuvos vartotojų kooperatyvų sąjunga turinti dabar 3.700 krautuvių ir 700 valgyklų, užkandinių bei restoranų, 180 kepyklų, daržovių, mėsos ir kitų produktų perdirbimo įmonių. Naujos krautuvių ir valgyklų esančios atidarytos Kelmeje, Kėdainiuose, Ukmergėje, Kybartuose, Biržuose. Per 9 šių metų mėnesius vartotojams esą parduota prekių maždaug už 370 milijonų rublių daugiau, negu perėjais metais, pranešė Vilniaus radijas lapkričio 9 d.

(E) Kauno istoriniame muziejuje atidarytas naujas skyrius, kuriame vaizduojamas Lietuvos istorijos laikotarpis nuo IX-jo amžiaus iki 1917 metų. Tarp kitko, rodomi atskiri Žalgirio mūšio epizodai, baudžiavos medžiaga ir kt.

(E) Poetui Adomui Lastui suėjo 70 metų. Pirmuosius eileraščius yra parašęs būdamas 15 metų. Prieš karą išėjo penki jo kūrybos leidiniai: "Saulėta pasakė" 1920 metais, "Aukštinės varpos" 1921 m., "Lietuvos knygnešio likimas" 1925 m., "Ties kruvinom spurgom" 1935 m., "Pasiilgimas" 1939 m. Po karo užbaigęs poemą "Meilė amžiais alkanai". Ji vaizduojanti valdininkų karjeristų gyvenimą. Baigias ir dabar romaną "Liepomis" (iš pirmo pasaulinio karo laikotarpio). Turis dar daug sumanymų. Po karo jis esąs parašęs apie 800 eileraščių, kurių dalis išspausdinta periodikoje. Šiais metais išėjo jo kūrinių rinktinė. Yra paruošęs rinkinį vaikams "Albinuko valkytė". Be to, baigias poemą kolūkinė tema. A. Lasto jubiliejaus proga Kaune įvyko minėjimas.

(E) Rašytojui Karoliui Vairui - Rakauskui ryšium su jo 75 m. sukaktimi Lietuvos augš. tarybos prezidiumo suteiktas "nuspilniusio kultūros veikėjo garbės vardas". 70-jų metinių proga šis vardas suteiktas ir poetui Adomui Lastui.

Dailės Instituta Vilniuje jo direktorius V. Mackevičius šitaip apibūdina: Jis įkurtas 1940 m., vokiečių okupacijos metais buvo uždarytas, o jo patalpose įrengtos kareivinės. Po karo jis vėl pradėjęs darbą. "1945 m. įsteigtas architektūros fakultetas. 1951 m. prie esamų tapybos, grafikos, skulptūros ir architektūros fakultetų prijungti iš Kauno taikomios ir dekoratyvinės dailės instituto atkelti dailiosios tėkstilės ir keramikos fakultetai".

Institutas 1946-1957 m. išleides 110 tapytojų, 39 grafikus, 35 skulptorius, 62 architektus, 19 keramikų ir 27 tekstilės darbininkus. Jų daugelis dirbą gamyboje, architektai miestų architektūros skyriuose. Praėjusiais metais buvo 181 studentas, 7 profesoriai, 11 docentų, 29 vyr. dėstytojai ir 7 dėstytojai, išviso mokomojo personalo 54.

HAMILTON, Ont.

Metinis Namų Fondo narių susirinkimas šaukiamas ši sekmadienį, gruodžio 15 d. 4 val. pp. Vengrų salėje, 213 James St. N. Malonija kviečiamas visus narius, įnešusius ir pasižadėjusius, o taip pat ir visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius skaitlingai įvyki dalyvaui.

Fondo valdyba. Liet. mokyklos mokinių tėvų susirinkimas, įvykęs lapkričio mėn. išrinko Tėvų komitetą. Jį įijėjo: Vincas Sakas - Sakavičius, Skaistys Gediminas, Antanaitis Vladas, Kybartienė Eleonora ir Grininė Elvyra.

Mums hamiltoniečiams malonu pasididžiuoti, kad šiais metais šeštadienį mokyklą lanko 162 vaikai, kas sudaro apie 90% visu mokyklinio amžiaus lietuvių, tuo tarpu, kai Toronte, kur yra 4 kartus daugiau lietuvių, liet. mokyklą lanko tik 257 vaikai, o Montrealyje padėtis dar liūdnėsnė.

Linkime naujam komitetui ir ateityje šią padėtį išlaikyti. Kat. Mot. D-jos Saleziečių gimnazijai gėmi būrelio vadovavimą perėmė D. Jonikienė. Praėjusius metus šiam būreliui vadovavo M. Mikalonienė, kuri ilgiam laikui išvyksta į JAV. Mielajai M. Mikalonienėi už jos nuosirdų ir pasiaukojanti darbą šios gimnazijos vardu dėkojame.

Liet. gimnazijų rėmimas Hamiltone ši rudenį praėjo tam tikros krizės ženkle, bet, Dievu dėkui, ji, atrodo, bus galutinai išgyventa. Prašome visu tautiečių ir būrelių vadovų ateityje dar su didesne energija įsijungti į šį tautinį darbą.

Namų Fondo v-ba nuosirdžiai dėkoja 4 naujiesiems nariams pasiskyrusiems Liet. Namų įsigijimui po \$100: Alsauskiui Eduardui, inž. Ankudavičiui Algimantui, Zemačiui Juozui, s. Antano (69 Napier St.) ir Tribinevičiui Leonui.

Iš anksčiau pasižadėjusių \$100 inėšė Sakavičienė Erika. Kai buvo pradėtas šis darbas organizuoti, niekas netikėjo, kad jis galės pasiekti dabar turimų gražių rezultatų, betgi praktiškai patirtis rodo, kad tai tik planu įpusėjimas. Didėsnė dar pusė tautiečių į NF įsijungti žada ir tik laukia geresnio laiko, kad kuo mažiau save suvaržius, prie šio didelio liet. darbo prisidėtų.

Ir dar vienas nuosirdus prašymas: ateinantį sekmadienį 4 val. šaukiamas NF narių susirinkimas. V-ba į jį kviečia atsilankyti visus lietuvius, kurie tuo tarpu dar ne nariai. Kiek suteiktumėm dabartinei ir būsimai valdyboms moralinės paramos, jei į šį susirinkimą atsilankytumėm, sąskysmė, kokių pastūkstanciu! O tai padaryti juk taip lengva, tik truputėlį ties šiuo reikalu stabtelkime ir pagalvokime.

Sakas Parcel Service siuntinių į Lietuvą ir kitur persiuntimo įstaiga, plėsdama ir tobulindama savo klientams patarnavimą, nuo gruodžio 17 d. persikelia į naujas ir didesnes patalpas, 755 Barton St. East. Čia šalia siuntimo įstaigos bus atidaryta medžiagų ir avalynės pardotuvė. Joje bus didelis pasirinkimas vyriškų ir moteriškų medžiagų geros kokybės, bet žymiai žemesnėmis kainomis.

Šios įstaigos ir prekybos savininkai yra Erika ir Vincas Sakas - Sakavičiai, mūsų kolonijoje žinomi, kaip geri lietuviai, stambiai prisideda kiekviena proga prie mūsų tautinių reikalų palaikymo. Linkime naujiesiems prekybininkams geriausio pasisekimo. Sk. St.

Mirus Lietuvoje mylimam broliui ir dėdei
A. A. PETRUI ČESNAI,
GRAJAUSKŲ šeimos reikiame gilią užuojautą
Žukauskų šeima.

St. Catharines, Ont.

Dar neišnykus kariuomenės šventės išpučiams, Niagaros pusiasalio Ramovėnai vėl kruta, kad suruošti tradicinį kalakutų šaudymą. Kalakutų šaudymas numatomas prarasti paskutinį šeštadienį prieš Kalėdas, gruodžio 21 d. p. Bieitūno ūkyje Welland R.R.1. Ten pat, kur būdavo ir praėjusiais metais. Šaudymo pradžia 12 val. Šaudoma bus iš medžioklinių ir 22 kalibro šautuvų, kurių neturintieji galės gauti vietoje. Šoviniai gaunami vietoje. Kviečiame visus šaudymo sporto mėgėjus skaitlingai dalyvauti.

Niagaros pusiasalio Ramovėnai yra dėkingi visiems gausiai atsilankiusiems ir kariuomenės šventės minėjimą, kuris davė \$103.51 pelno. Tai graži suma iš mažos kolonijos karo invalidams Europoje. Ypatinga padėka mi-

nėjimo prelegentui prof. Zubriui iš Toronto, ir chorui "Varpas". Taip pat pomoms talkininkams: bufetui: p.p. Polgrimienei, Kuktienei ir Zemačienei.

L. Veteranų S-gos Ramovė Niagaros Pusiasal. sk. v-ba SUDBURY, Ont.

Padėka
Nuosirdžiai dėkojame už suruoštą mums 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties minėjimą, su iškilmingomis š. Mišiomis, kurias atliko kun. A. Sabas. Taip pat už vaišes, dovanas, rožes ir sveikinimus ponams I. J. Ročinskams, M. J. Kriaučeliams, N. L. Kasperinams, S. K. Podeniams, N. J. Pauličiams, J. V. Ančioms, J. Mackevičiui, E. K. Šveičioms, p.p. G. Kasperinai, p.p. J. Venclavaičiui, K. Dornui, A. L. Baltušiams, St. Tolvaišai, Vl. Kriaučeliui, K. Joniukui ir visiems, kurie sveikino žodžiu ar raštu.

O didžiausias ačiū kun. A. Sabui, vyriausiajai organizatorei p. I. Ročinskienei ir jai padėjusiai p. M. Kriaučelienei. Dar kartą visiems lietuviškas ačiū. G. V. Lumbis.

The Canadian Schenley INFORMACIJA

ISSIKIRPKITE IR PASILAIKYKITE šią parankią lentelę. Sekite sekancias "informacijų lenteles" Jūsų patogumui pateikiamas

Kokio dydžio nešiojate batelius?
Kiekvienam atvykusiam iš Europos į Kanadą kyla klausimas... kokio dydžio batelius nešiosiu šiam krašte?
ČIA PADUODAME PARANKIĄ SUAUGUSIŲ BATELIŲ DYDŽIŲ LENTELE.
Europietiškieji dydžiai — atitinka Šiaurės Amerikos dydžiams.

EUROPOS	KANADOS
33	1
34	2
35	3
36	4
37	5
38	6
39	7
40	8
41	9
42	10

ISSIKIRPKITE IR PASILAIKYKITE šią parankią lentelę. Sekite sekancias "informacijų lenteles" Jūsų patogumui pateikiamas

Laikas siusti dovanų siuntinius šv. Kalėdoms!
Dovanų siuntiniai į Vakarų Vokietiją iš Danijos sandėlių:
20 sv. cukraus \$3.75
100 sv. kvietinių miltų 12.70
20 sv. ryžių 5.85
14 sv. taukų 5.50
3 sv. kavos /dežutė/ 9.80
Prisiuskite pinigų ir adresą ir gavėjas per 2-3 savaites v.sus moisto siuntinius gaus.
Siuntiniai į Rusijos teritoriją:
Odos 2 poroms aušiniu batų su priedais \$45; 4 poroms \$82. Galu išsiųsti odas į Kanados teritoriją 2 poroms \$25; 4 poroms \$47.80 su persiuntimu. Oda labai geros rūšies.
Vaistai nuo vežio Sarkomvcin 5 ar. \$29.00 su miltu ir visomis išlaidomis. Daugybė vaistų nuo džiavos, širdies, ausčio kraujo spaudimo ir kt.
2 kostiumais ir 2 paltais medžiagų su pumaisiais nuo \$50 iki \$100.

Carpatia Export
359 NOTRE DAME AVE.
WINNIPEG 2, Man.
Sav. S. BUJOKAS.

Canadain Schenley Ltd.
"Distillers of certified-age whiskies"

DR. NIEMÖLLER VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Vietos evangelikų bažnyčios dekanui p. Trautmann tarpininkaujant Vasario 16 gimnazijos Evangelikų Jaunimo Rateljais pakviėte Hesseno krašto Evangelikų Bažnyčios prezidentą dr. Niemöller atsilankyti ir paviešėti mokinių tarpe. Jis gimnaziją applanke lapkričio 22 d. ir buvo labai iškilmingai sutiktas.

Rateljio vardu prezidentą pasveikino mokyt. Skerys, pareiškęs viltį, kad tas atsilankymas sudarys geresnes perspektyvas bendradarbiavimui tarp vokiečių evangelikų bažnyčios ir lietuvių Vasario 16 gimnazijos. Prezidentui dr. Niemöller nebuvo žinoma, kad lietuvių gimnazija vien iš aukų išsilaiko, kad iš vokiečių ar labdaringų organizacijų nieko negauna. Jaunimo Rateljio vadovas trumpai nušvietė gimnazijos finansinę būklę ir pateikė statistinių žinių apie mokinius. Po savo kalbos mokyt. Skerys įteikė dr. Niemöller ir dekanui Trautmannui po tautinė uostą ir po dvi knygas — "Vilnius" ir "Lithuanian Folk Art".

PLB Vokietijos Kr. Valdybos vardu sveikino p. Stankaitis, gimnazijos vardu l. e. direktoriaus par. mokyt. Gailius. Kun. Simukėnas sveikino Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Tarybos vardu.

Atsakydamas ir kalbas dr. N. apgailestavo, kad apie gimnaziją bei jos reikalus ligi šiol jis nieko nežinojęs, reikė viltį, kad Dievo apvalda gal grąžins laisvę Lietuvai ir pažadėjo gimnazijai savo paramą.

Po kalbų pasirodė gimnazijos tautinių šokių grupės Pirmiausiai pasirodė vyresnieji su 4 šokiais ir po to pašlo mažiau 4 šokius. Šokiai gražiai pavyko ir dr. N. džiauvėsi mūsų tautinių šokių pasirodymu, žavėjosi tautiniais draubūziais ir akordeonu žrojančiais mušė taktą kojomis. Tautinius šokius paruošė 7 klases mokinė Rūta Kiulkaitytė.

Po oficialaus priėmimo svečiai apžiūrėjo bendrabutį, klases ir virtuvę. Valgykloje buvo kukliai pavaišinti. Pabuves dvi valandas mūsų gimnazijoje, garbingas svečias atsiveikino išsiveždamas geriausius prisiminimus bei gerą nuotaiką.

Fr. Sk.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE LANKĖSI MAINZO VYSKUPAS
Rusėsio 2 d., dar besirenkant mokiniams iš atostogų, gimnazija vizitavo Mainzo katalikų vyskupas dr. A. Stohr, lydimas apylinkės klebono, amerikiečių dailinių karo kapelono ir Lampertheimo burmistro. Vyskupas į jo palvadą priėmė gimnazijos salėje susirinkę mokytojai ir mokiniai. Dir. pareigas eina T. Gailius pasveikino augštąjį svečią gimnazijos vardu, vyr. mokyt. S. Antanaitis — Huettelfenlo apylinkės lietuvių vardu ir Lampertheimo burmistras — Lampertheimo miesto vardu. Mokiniai iteikė vyskupui "Ateities" išleista Lietuvos albuma. Atsakydamas vyskupas pabrėžė, kad jam seniai rūpėję aplankyti šią vyskupiūje esančią lietuvių gimnaziją, kurios veiklą ir "vargus gerai žinas. Tačiau tarnybinių pareigų iki šiol tai sutrukdžiusios, kaip kad jos sutrukdžiusios apsilankymą drauge su gimnazijoje buvusiu kardinolu Piacco. Vyskupas pasidžiaugė lietuvių gimnazijos, kuri jam padarė gera įspūdį, gražia veikla ir linkėjo gimnazijai ištvėmės.

Delhi, Ont.
Š.m. gruodžio 15 d. KL Bendruomenės apyl. valdyba šaukia metinį susirinkimą, kuris įvyks Courtland bažnyčios salėje 1 v. p.p. tuoj po pamaldų.
Apylinkės lietuvius prašome skaitlingai dalyvauti. Dienotvarkė bus patiekta vietoje.
Apyl. valdyba

Laikas siusti dovanų siuntinius šv. Kalėdoms!
Dovanų siuntiniai į Vakarų Vokietiją iš Danijos sandėlių:
20 sv. cukraus \$3.75
100 sv. kvietinių miltų 12.70
20 sv. ryžių 5.85
14 sv. taukų 5.50
3 sv. kavos /dežutė/ 9.80
Prisiuskite pinigų ir adresą ir gavėjas per 2-3 savaites v.sus moisto siuntinius gaus.
Siuntiniai į Rusijos teritoriją:
Odos 2 poroms aušiniu batų su priedais \$45; 4 poroms \$82. Galu išsiųsti odas į Kanados teritoriją 2 poroms \$25; 4 poroms \$47.80 su persiuntimu. Oda labai geros rūšies.
Vaistai nuo vežio Sarkomvcin 5 ar. \$29.00 su miltu ir visomis išlaidomis. Daugybė vaistų nuo džiavos, širdies, ausčio kraujo spaudimo ir kt.
2 kostiumais ir 2 paltais medžiagų su pumaisiais nuo \$50 iki \$100.

Carpatia Export
359 NOTRE DAME AVE.
WINNIPEG 2, Man.
Sav. S. BUJOKAS.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES
BALFas paskelbė atsisaukima, raginantį kiekvieną šeimą truputį sumažinti savo Kalėdų išlaidas ir paaukoti per BALFą vargšantiems lietuviams Vokietijoje ir Sibire sušelpiti.

DETROIT BALFO SKYRIUS centui prisiuntė \$4.700, gautus iš parengimų ir viešosios rinkliavos.

GRUODŽIO 17 d. perversmą Clevelando tautininkai minės Karpiu namuose gruodžio 15 d.

Korp. Neo Lithuania naujoji Centro Valdyba, išrinkta metinėje sueigoje Niujorke: pirm. Povilas Ališauskas, vicepirm. ir iždin. Irena Staškevičiūtė - Stankūnienė, sekret. Petras Ulėnas. Arbitr elegantiarum valdybos pakviestas Stepas Mackevičius.

Niūclės Baltiūnaitės ir Petro Maželio sutuoktuvės įvyks gruodžio 28 d.

Čiučionio ansamblis Clevelande užpiko nemuš. — 10908 Magnolia Dr. — kurį galėsia ne tik aptarnauti ansamblio reikalus, bet taip pat tiksiai įvairių lietuvių organizacijų bei suvaizavių reikalams. Ansamblis paskelbė atsisaukimą, prašydamas organizacijų ir pavienių asmenų paramos namams išgyti.

Melbourne liet. klubo tarybos valdyba sudaro: pirm. A. Kabaiala, vicepirm. A. Mikaila ir V. Šalkūnas, ižd. M. Butkūnas, sekret. A. Antanaitis, be to, taryboj yra dar J. Kuncaitis, B. Zabiela, Dudenas, A. Zilinskas, J. Meliūnas, A. Vingis, Z. Samuolis, V. Baltušis, V. Bosikis, V. Jakutis. Klubo garbės teismas: A. Kazlauskas, A. Pridotkas, A. Krauzas, P. Žaltutis, V. Pumputis. Reviz. kom. I. Alekna, L. Bartkus, Valionis.

Melbourne skraidyti mokosi nemažas lietuvių jaunimo skaičius. Lakūnų solo teisės jau įsigijo Algis Uknevičius, Algis Vaitkūnas, Izidas Gaidelis, Algirdas Jakštas.

Naujieji socialistai Vokietijoje

Du kartu iš emės pralaimėje rinkimus į federacinį parlamentą, Vokietijos socialistai dairosi naujų veidų ir idėjų. Jų vado E. Ollenhauer autoritetas yra gerokai sumenkėjęs, ir dauguma partijos veikėjų sekantiems rinkimams norėtų naujo vado. Ir ne tik vado, bet ir naujų idėjų. Ollenhauerio nusistatymas suvalstybinti pramonę, kovoti su privaroma karo tarnyba, laikytis neutralumo Rytų - Vakarų susikirtime darosi vis mažiau populiarus net pačių socialistų veikėjų tarpe. Naujiesiems veidams ir idėjoms išskirti viešumon davė proga Hamburgo rinkimai, kuriuos laimėjo socialistai didžiausia partijos istorijoje dauguma ir išstūmė krikščionių demokratų vadovautą koaliciją. Tapęs miesto burmistru Max Brauer pareiškė, kad reikia mesti senas dogmas ir socialistų partiją padaryti nevien darbininkų, o visų klasių partija. Pats žymiausias šios krypties vokiečių socialistų vadovas yra Carlo Schmid, 60 m. amžiaus, didelio išsilavinimo vyras, pasižymėjęs užsienio reikalų tvarkyme. Kai Ollenhauerio šalininkai grūmėsi su kancl. Adenaueriu parlamente dėl Vokietijos atsigalavimo, C. Schmid rėmė Adenauerį. Religijos atžvilgiu jis irgi yra tos nuomonės, kad socialistai neuėję pertoli ir esą laikas šią poziciją peržiūrėti religijai palankia prasme. Trečias žymus veikėjas, kurio žvaigždė emė kilti pastaruoju metu, yra Fritz Eller, 44 m. amž. pramonininkas, gnyblos klausimų žinovas. Gestapo buvo kalintas už pogrindinę veiklą prieš Hitlerį, o po karo jis tapo parlamento nariu ir visą laiką buvo socialistų grupės priešaky, kuri priešinosi partijos izoliacijai politikai. Tai pačiai grupei priklauso V. Berlyno burmistras W. Brandt ir Bremeno burmistras W. Kaisen.

Kalėdinės atvirutės
Tinka netik pasveikinti savo prietelius ir draugus šiame kontinente, bet jos tinka siųsti ir į Lietuvos pasveikinančią švenčių proga.
Kaina 10 ct.
Užsakymus su pinigais siųsti: SP. B-VE "ZIBURIAI", 941 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., Canada.

RODNEY, Ont.

Mirė Petras Jonkus š.m. lapkričio 27 d. St. Thomas General Hospital ištiktas širdies priepuolio. Vėlonis buvo žemiaus, kilęs iš Kretingos apskr. Į Kanadą atvyko 1912 m. ir virš 25 metų išgyveno viengungiu mūsų apylinkėje, gana vargingai dirbdamas įvairius darbus. Į paskutinę poilsio vietą palydėti, lapkričio 30 d. susirinko visi kolonijos lietuvių kaip ankstyvesnio taip ir vėlyvesnio atvažiavimo. Gražiai pademonstruotas tautiškas solidarumas. Palaidojo kun. K. Rickus (specialiai atvykęs iš Simcoe) West Lorne R. Kat. kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi W. Kauzenas.

Sekmadieninė lietuviška mokyklėlė, po ilgų pastangų, pagaliau atgaivinta ir šiam sezonui. Gruodžio 1 d. įvyko šios atidarymas. Užsiregistravo 14 vaikų. Mokyklai patalpą maloniai suteiko užleisti vienoje iš savo farmos P. Kauzenas. Tėvų komto p-kas P. Jocius patalpą paruošė pamokoms, suorganizuodamas suolus, lentą ir kt. reikmenis. Mokyklėlės vedėju ir mokytoju pakviestas V. Ignaitis, jam pavaduotoja — p. Mockienė.

Delhi, Ont.
Š.m. gruodžio 15 d. KL Bendruomenės apyl. valdyba šaukia metinį susirinkimą, kuris įvyks Courtland bažnyčios salėje 1 v. p.p. tuoj po pamaldų.
Apylinkės lietuvius prašome skaitlingai dalyvauti. Dienotvarkė bus patiekta vietoje.
Apyl. valdyba

Laikas siusti dovanų siuntinius šv. Kalėdoms!
Dovanų siuntiniai į Vakarų Vokietiją iš Danijos sandėlių:
20 sv. cukraus \$3.75
100 sv. kvietinių miltų 12.70
20 sv. ryžių 5.85
14 sv. taukų 5.50
3 sv. kavos /dežutė/ 9.80
Prisiuskite pinigų ir adresą ir gavėjas per 2-3 savaites v.sus moisto siuntinius gaus.
Siuntiniai į Rusijos teritoriją:
Odos 2 poroms aušiniu batų su priedais \$45; 4 poroms \$82. Galu išsiųsti odas į Kanados teritoriją 2 poroms \$25; 4 poroms \$47.80 su persiuntimu. Oda labai geros rūšies.
Vaistai nuo vežio Sarkomvcin 5 ar. \$29.00 su miltu ir visomis išlaidomis. Daugybė vaistų nuo džiavos, širdies, ausčio kraujo spaudimo ir kt.
2 kostiumais ir 2 paltais medžiagų su pumaisiais nuo \$50 iki \$100.

Carpatia Export
359 NOTRE DAME AVE.
WINNIPEG 2, Man.
Sav. S. BUJOKAS.

Canadain Schenley Ltd.
"Distillers of certified-age whiskies"

Hamiltono ir apylinkės lietuvių TAUPYKITE IR SKOLINKITES PAS SAVUS — TALKOJE.
Indėliai, poskolos ir nerio gvybė yra apdraustos.
Talkos komo atidaryta sekmdieniois nuo 12 iki 2 val. p.p. Parapijos knygynė, 58 Dundas St. N., arba skambinkite iždininkui E. Lengnikui, tel. JA. 9-2114, 15 Homewood Ave., Hamilton.

Tinkamiausias "visai šeimai" gėrimas...

7UP

7UP

7UP

7UP

7UP

7UP

Atlanto S-ga, duobkasiai ir rusų studentai

Zinomas amerikietis komentatorius Walter Lippman pasakoja:

Atlanto sąjunga gyvena pasitikėjimų krize, pasirodžiusią pirmą spūtinę iškilimo, nes sąjunga organizuojant, vienybės labui, kaip ir gylis galvosūkiu buvo palikti ramybėje. Sąjungos tikslas buvo ginti Vakarų Europą. Oficialus žemėlapis todėl neapėmė Rytų Europos, arabų pasaulio, Azijos ir Afrikos. Tačiau, veik visi sąjungos nariai turi gyvybinių reikalų žemėlapis neapimtuose kraštuose. Prancūzija gyvai suinteresuota Alžiru, veik visa Vakarų Europa reikalinga arabų aliejaus, o JAV turi reikalų Japonijoje, Korėjoje ir Formozėje. Kiekvienas narvis įsitikinęs, kad sąjunga privalanti paremti jo gyvybinius interesus ne vien Vakarų Europoje, bet ir visur kitur. Čia didžiausia nesupratimų priežastis. Būsimas galvų posėdis turės nedviprasmiškai išspręsti, ar komunizmo agresijai priešintis suorganizuotoji Atlanto sąjunga gina tik Vakarų Europą, ar visą pasaulį?

Niuorko "The Reporter" žurnalo redaktorius Max Ascoli rašo:

Sovietų technikos pažanga teikia savo rūpesčių, bet nuolatine krize Maskvos viršūnėse, taip pat, nėra smagus dalykas. Kaip rasti būdų sugyventi "meilias" (taikias) su vėrais, kurie vienas kitam "peiliai"? Prieš mėnesį Kruščevas "New York Times" bendradarbiui James Restonui sielvartau, kodėl Vašingtonas nenorį pasikviesti maršalo Zuckovo į svečius. Puikiai dabar prezidentas Eisenhoweris jaustųsi, jei jo mylimas svečias Maskvon grįžęs būtų gavęs "perbukvas".

Karolis Marksas, kaip žinoma, teigė — proletarai nieko kito pralaimėti negali, tik savo pančius. Kapitalizmas, girdi, pats kasas sau duobę. Komunizmo kraštai kaip tik tvarkosi pagal sistemą, kurią Marksas pastebėjo Vakarų kapitalizme, tik čia vienas kapitalistas — komunistų viršūnių valdoma partija. Darbininkai pasidarė mašinų vergai, o jų triušą nusavina jugoslavų Džilas vadinamas "naujas luomas" — partijos bosai.

Na, ir pildosi Markso pranašavimai apie proletarų sukilimus: 1953 m. subruzdė "Skoda" įmonės vergai Čekoslovakijoje, juos pasekė darbininkai Rytų Berlyne. Po metų proletarai sukilo Poznanėje, o netrukus ir visoje Vengrijoje. Nei vienam tų sukilimų nevadovavo komunistai — visi buvo darbininkų sukilimai.

Komunistų manifeste Marksas 1848 m. sakė: "Po Europą braido šmėkla". Šitos šmėklos jokios diktatūros nenubaidys. Raudonoji diktatūra, kaip Marksas pranašavo, kasa sau ir savo draugams duobę. Tiesa, ji turi baimesnių įrankių negu spatas. Kada įkris? Įkritima, matyti, jūna, nes įkyriai Vašingtonui perša "pasauliui pasidalinti" ir ją palikti ramybėje.

Jugoslavų komunistas Džilas savo išgarsėjusio knygoje sako: "Naujas luomas komunizmo antvarkoje savo galia, privilegijas, ideologiją ir gyvenimą grindžia nuosavybės valdymu, turi vadina "kollektivine nuosavybe", bet tas nuosavybes tvarto ir jų turtus skirsto luomas, tautos ir krašto vardu". Su šita pažiūra sutinka ir Jugoslavijos vice-prezidentas Kardelj, nors jis sėdi soste, o jo draugas Džilas — kalėjime. Kardelj sakė: "Stalinizmas pavienio piliečio santykį su kolektyvu išsprendžia piliečio reikalus pažabodamas kolektyvo labui, kas, ištikruju, reiškia, kad kolektyvas netenka viso labo, kaip tik atsisakoma pavienio piliečio reikalų".

Stalininio komunizmo vengdamas, Tito padarė kaikiurių reformų 1953 m. Įkurta darbininkams tarybos su balsu pasidalinančios įmonės pelną. Ūkininkams leista mesti kolūkius ir įsigyti nuosavybės žemės. Tačiau, darbininko uždarbis neprašoka 9.000 dinarų mėnesiui, kuomet eilutė kainuoja 27.000. Maisto, rodos, gana. Nebrangius ir nuomos: už tris kambarius Belgrade 2.300 dinarų (\$8) mėnesiui. Bet kur jų gausi? Zagrebe, pavyzdžiui, 146 tūkstančiai šeimų, o būtų tik 96 tūkst. Apie 12.000 jugoslavų jaunimo pasidarė ekonominiais tremtiniais ir "kojomis išbalsuoti" emigruoti Italijon ar Austrijon. Komisarai leidžia privatiems įmones su nedaugiau kaip keturiais samdomais darbininkais. Sakoma, tokių įmonių savininkai uždirbą po 1.000 dinarų dienai.

Norima, išlaikyti pusiausvyrą su Maskva ir Vakarais ir tarp privatinės iniciatyvos ir kolektyvinio gyvenimo. Kazin, ar pavyks tarp dviejų kėdžių sėdėti?

Amerikietė studentė, kuri praėjusiais metais tris mėnesius praleido Sovietų Sąjungoje tirdama gamtos mokslų dėstymą rusų universitetuose, pasakoja:

Vieną šeštadienį 1956 m., Maskvos studentų bendrabučio priekimsūstoje auditorijoje suvainkinta idomus pavaizdavimas raketų vystymo. Scenoje apie stailą, pavadintą "raketų laboratorija", sėdėjo studentų ratelis, svarstęs kelionę į Marsą. Staiga įbėga vyrukas su minkšta skrybėle ir dideliu portfeliu ir surinkka: "Pasiruokite pasakyti politinių kalbų Marso kalnų viršūnėse". Jo pkalausia: "Kam? Juk ten nėra žmonių klausytis?" Jis atšauka: "Tai niekis. Štai, praėjusį mėnesį mūsų šešiolikos geologų grupė įkopė į augščiausią kalną Azijoje ir visi pasakė po puikią propagandinę kalbą". Čia scenon ateina Maskvos radijo žaliotinis su mikrofonu ir pareiškia noris visuomenę painformuoti, ką Maskvos studentai veikia. Jis ir paskelbia, kad, štai, į universiteto mokslų kursą įrašyta naujas mokslas — "marsizmas". Paskutinė scena rodo studentus jau atskridusius į Marsą, kur vyrukas su dideliu portfelium rėžia kalbą: "Draugai! Tokia"

TORONTO

Salpos Fondo žinios
Salpos Fondo pirm. V. Sonda Krašto Tarybos buvo priprašytas pasilikti pareigose dar vienus metus. Su juo pasilikti ir visas sąstasas, būtent: E. Norvaišienė, O. Indrelienė, V. Bubelis ir P. Lelis.

Praeitą penktadienį buvo posėdžiauta ir nutarta pasiūsti Vasario 16 gimnazijai \$110, vargo mokykloms \$100 ir Memmingeno stovyklai Kūčių stalui paruošti \$50. Viso \$260.

Izd. Indrelienė pranešė, kad kasoje yra \$414,60. Konstatuota, kad šiais metais salpos reikalai ėjo silpniau negu kitais metais, ypatingai Toronto apylinkės Salpos komitetas neišvystė didesnės veiklos. Buvo prisimintas Vaidotas, kuris mokedavo šalpai lėšų surasti. Torontas turėtų bent 1/2 visos Kanados šalpos lėšų sukelti, o tuo tarpu Hamiltonas eina pirmuoju.

Vasario 16 gimn. būrelių pinigų per SF pasiūsta \$2.000 ir kita tiek pasiūsti būreliai betarpiai. Visi Salpos Fondo nariai yra Vasario 16 gimn. rėmėjai — būrelis Nr. 180.

Toronto Meno galerijoje nuo lapkričio 15 d. iki gruodžio 15 d. vyksta Kanados Karališkosios Menų Akademijos paroda.

KLK Mot. D-jos Priskelimo parapijos skyrus

gruodžio 8 d. turėjo susirinkimą agape. Dalyvavo svečias Tėvas Mačiulionis, kuris papasakojo savo įspūdžius iš kelionės pas šv. Tėvą ir Liurdą. Kalbėtoji gily įspūdį palikus Liurde vakarinė procesija, kurioje tūkstančiai maldininkų su uždegtomis žvakėmis; giedodami Marijos garbei giesmes, ėjo prie stebuklingos vietos. T. Mačiulionis ragino aplankyti, kas gali, Liurdą, nes šv. Tėvas yra suteikęs ypatingus atilaidus apsilankiusiems. Taip pat pasidžiaugė gražiai susitvarkiusia Priskelimo parapija ir energingu Kat. Mot. D-jos skvrius veikimu.

KLK Mot. D-jos Centro Valdybos pirm. Daugvainienė pasveikino skvrius susirinkimą ir paragino užsirenumeruoti žurnalą "Moteris".

Socialiniu reikalų vadovė p. Vadauskienė paaiškino ligonių lankymo svarbą ir prašė skvrius narių pagalbos aplankant ligonius su kalėdinėmis dovanėlėmis.

Tėvas Paulius padėjo skvriui už paėmimą globoti "Auros" sporto klubo mergaičių komandas.

Per šį dalyvavimą D. Skrininkaitė gražiai išbūldvama pianinu Ecosaisas - Beethoven ir Meditation - Morrison.

Skyr. pirm. Karkienė padėjo T. Mačiulioniu už vaizdingai papasakotus įspūdžius, D. Skrininkaitė už atlikimą meninės programėlės, o narėms už gausų atsilankymą. Susirinkimas baigtas bendra malda. A. K.

raketa tegalėjo padaryti didžiąją marksizmo - leninizmo doktriną." Vyt. Širvydas.

Antibolševikinio bloko susirinkimas
įvyko gruodžio 1 d. ukrainiečių salėje Christie St. 83-85. Jame dalyvavo apie 500 įvairių tautų atstovų, dalyvaujančių šioje organizacijoje. Daugumą betgi sudarė ukrainiečiai.

P. Maloney savo trumpoje kalboje išdėstė vis didėjantį pavojų iš rytų, kad bolševiškoji Sovietų Sąjunga vis toliau plečia savo įtaką įvairiose pasaulio šalyse ir kad po paskutinių technišku laimėjimų ji darosi dar pavojingesnė. Ji tiesia ranką užvaldyti visą pasaulį, grasindama pavojingiausiais ginklais, galinčiais didelę dalį žmonijos sunaikinti.

Lietuvos gen. konsulas min. V. Gylys ilgesnėje kalboje išdėstė įvairiuose amžiuose darytus bandymus užvaldyti Europą ir kitų kontinentų kraštus. Sovietų Sąjungos imperializmas niekuo nesiskiria nuo carų imperializmo, tik bolševikai apetiatai yra daug didesni. Bolševizmo žygiai daromi po naują maskuojančia išskaba.

P. Sasnowski kalbėjo aktualiais iš bolševikinio jungo išsilaisvinimo klausimais.

ABN tikslas yra paskatinti tautų susijungimą prieš Maskvos agresiją.

P. Beschlebnik paskaitė 9 straipsnių rezoliuciją, kuri susirinkusių buvo vienbalsiai priimta. Jos vienas egzempliorius bus perduodamas Mr. Maloney i teikti Kanados ministeriui pirmininkui Mr. Diefenbaker.

VYTAUTUI BALSUI ir jo šeimai, jo motinai

A. A. BALSIEŅEI mirus, širdingą užuojautą reiškia

J. Dragašius ir šeima.

Didžiai gerbiamoms pp. Šernų, Švarcų ir Meiklejohn šeimoms mirus jų brangiai motinai, uošvei ir senelei

p. TŪLEIKIENEI - TRUMPJONIENEI reiškia širdingą užuojautą

V. ir M. Anysai, G. ir B. Buntinai ir E. ir K. Jankai.

Mielą "Varpo" Pirmininką

JURGI RACI, jo mylimai mamytei Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame

"Varpo" Dirigentas ir Varpiečiai.

Mielam bendradarbiui — North Sylva Co. Ltd. Valdybos nariui

p. JURGIUI RACIUI, dėl jo Mamytės Lietuvoje mirties, gilaus liūdesio valandoje reiškiamo nuoširdžią bei gilią užuojautą

North Sylva Co. Ltd. Valdyba ir Tarnautojai.

JURGI RACI, jo brangiai motinai Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame

Liongina ir Leonas Karbūnai.

Loteriniai laiški bei siuntos, skirtos Britanijai ir kt., bus su laikomi paštuose. Toronto pašto viršininkas C. A. Dearle jau gavo iš Otavos potvarkį sulaukyti visą tartiną siuntą. Ji bus surinkta specialiaisiais skyriais, patikrinta ir jeigu bus rasta kas tartino, viskas bus grąžinta siuntojams. Manoma, kad ir visoj

Kanadoj bus taikomos tos pačios taisyklės.

Už 10 mil. dol. Ontario Hydro užsakė mašinų Britanijoje naujoms elektros jėgainėms. Pirm. J. S. Duncans, kuris dalyvauja prekybinę Kanados delegacijoj Britanijoje, perduos šiuos užsakymus, kurie bus įvykdyti iki 1961 metų.

KLB III Kr. Tarybos rezoliucijos

KANADOS MINISTERIUI PIRMININKUI
KLB Krašto Taryba, lapkričio 30-gruodžio 1 d.d. susirinkusi savo metinę konferenciją Toronte, naudojasi proga visos Kanados Lietuvių Bendruomenės vardu pareikšti visiška lojalumą savo naujai tėvynei Kanadai. Mes sveikiname Tamstos ir Tamstos vyriausybės pastangas paspartinti Didžiosios Kanados kūrimą ir pasizadame šias pastangas visokeriopa remti. Matydami viso demokratines Kanados gyvenimo suaktyvinimo užsiojimimus, mes taip pat tikimės, kad bus labiau išsiaiškinta ir Kanados pozicija mūsų laikais vykstančiose demokratinio ir totalistinio pasaulių varžybose, taip pat viešai deklaruojant ir nusistatymą komunistinės Rusijos pavergtųjų Tautų atžvilgiu... Reikšdami nuoširdžią pagarbą Jūsų nuoširdūs...

KANADOS POLITINIŲ PARTIJŲ CENTRAMS
Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Taryba susirinkusi į savo metinę konferenciją lapkričio 30 -gruodžio 1 d.d. Toronte, ruošdamosi Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo 40 m. sukakčiai, kuri išpuola 1958 m. vasario 16 d., nutarė kreiptis į Kanados politines partijas, prašydama aparti savąjį nusistatymą Lietuvos bei kitų bolševikinės Rusijos pavergtųjų kraštų vedamos išsilaisvinimo kovos atžvilgiu.

Visiems Kanados lietuviams labai rūpėtų žinoti, koks yra N... partijos nusistatymas šiais klausimais:

1. Ar N... partija turi aiškų nusistatymą sovietų Rusijos pavergtųjų tautų klausimu ir ar numato reikalą tų pavergtųjų tautų išsilaisvinimo siekimus bei pastangas paremti?

2. Jei taip, tai kokiomis priemonėmis bei kokiais būdais galima būtų šito siekti?

3. Kokia N... partijos nuomone yra konkrečiai Lietuvos respublikos okupacijos bei priverstinės aneksijos, ir jos išsilaisvinimo pastangų atžvilgiu?

Mes neabejojame, kad N... partijos nusistatymas Lietuvos laisvės kovos atžvilgiu yra teigiamas. Visa Kanados lietuviškoji Bendruomenė labai džiaugtusi sužinojusi N... partijos nuomonę Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 40-ju metų proga, ypač, jeigu Tamstų partijos atstovai šitos visiems lietuviams brangios šventės proga pareikšti savąjį nusistatymą parlamento posėdžiuose. Reikšdami didžios pagarbos Jūsų nuoširdūs...

TORONTO Miesto BURLMISTRUI N. PHILIPS

KLB Krašto Taryba susirinkusi į savo metinę konferenciją Toronte lapkričio 30 -gruodžio 1 d., naudojasi malonia proga pasiūsti Tamstai savo sveikinimus bei pareikšti padėką už Tamstos daug kartų parodytą palankumą bei simpatijas Toronto bendruomenės nariams lietuviams.

Linkėdami sėkmės Tamstos darbuose ir reikšdami didžios pagarbos Jūsų nuoširdūs...

BROLIAMS LIETUVIAMS OKUPANTO PRIEŠPAUDOJE

Vargo broliai, Kanados Lietuvių Bendruomenės III Krašto Taryba, lapkričio 30 -gruodžio 1 d.d. susirinkusi savo II sesijai, skirtai KLB gyvavimo 5 m. sukakčiai paminėti, prisimena jus, brangūs broliai, žiaurus okupanto priešpadoje tėvyneje, o taip pat vargstančius didelį vargą ištremtus tolimuosiuose S. Rusijos užkampuose, žiauriausiose gamtinėse sąlygose bei minimaliniu padoraus gyvenimo sąlygų. Mums labai skaudu, kad betkokie rimtesnės pagalbos keliai okupanto yra uždrausti, tad mes tegalime tarti Jums tik užuojautos ir pasveikinanti žodį. Vargo broliai, mes pasveikinantis žinios verčia didžiutis Jūsų heroišku patvarumu, velkant sunkią priešpadoje bei persekiojimų našta, jūsų vieningumu, kitus Jūsų vargo draugus stebinančia jūsų vienybe ir meile. Tegul Augščiausias Jums ir toliau padeda ištvirti.

Vargo broliai, Jūsų vargo dienos eina prie galo. Pasaulis Jūsų vargą ir Jums daromas Danguos kėsto šaukiančias skruodas jau žino, okupanto propagandos kreivumas laisvojo pasaulio juo toliau tuo labiau perprantamas ir jau nieko nebesuvedžioja. Laisvasis pasaulis šiandien jau nebesvarsto klausimo ar reikia Jums padėti, bet tik, kaip padėti. Pacione bolševikinėje diktatūroje, kaip jūs patys ir visas pasaulis mato, juo toliau tuo labiau įsisiūbuoja atviros piaučynės, lemiančios artėjantį galą. Gal būt, jums, vargo Broliai, prieš saulės užtekėjimą teks pergyventi dar didelių sukrėtimų, tad atminkite, kad jūs ir jūsų vaikai esate brangiausias lietuvių tautos turtas. Saugokite savas galvas. Pastaraisiais keliolika metų lietuvių tauta jų perdaug prarado. Saugokite jas. Mes tikime, kad lietuviškoji dvasia lydejo ir lydės Jūsų žingsnius per visą Jūsų kančių kelią.

Priartink Viešpatie jo pabaigą! Tokia yra visų dorųjų Kanados lietuvių kasdienė malda ir linkėjimas jums.

PASAULIO LIETUVIAMS

Kanados Lietuvių Bendruomenės III Krašto Taryba, susirinkusi savo II sesijai Toronte lapkričio 30 -gruodžio 1 d.d., švęsdama savo įsikūrimo penkmetį,

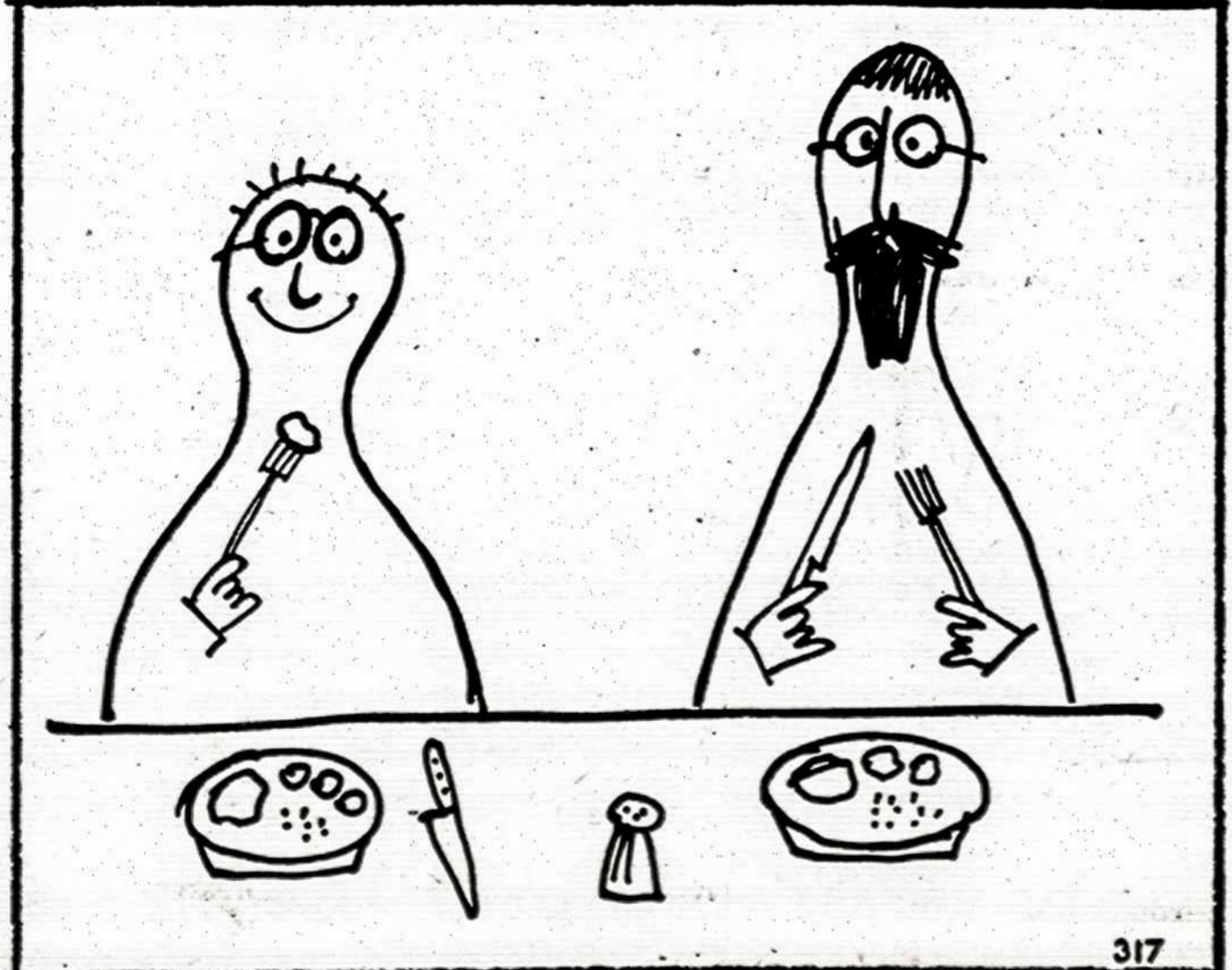
Siūnčia nuoširdžiausius sveikinimus visiems pasaulio lietuviams.

Broliai, artėja mūsų didieji 1958 m., kada švęsimė Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo 40 metų, Klaipėdos krašto įsijungimo į Lietuvos respubliką 35 metų sukaktis ir šiųsime savo atstovus į PLB I Seimą, kuris atbaigs mūsų PLB organizavimo darbą. Ateinantieji metai tebus mūsų pagyvintos veiklos, entuziazmo ir didelių užsiojimų metai. To reikalauja iš mūsų kenčiančios tėvynės ir kankinamų brolių šauksmas. Zuvusiemis paminklo Karo muziejui įrašas skelbė: "Atiduok, ką privalai!" Atseit, gražink tėvynei ir tautai, ką esi jau skolingas. O kiekvienas esame jai skolingi. Ateinantieji metai tebus didieji šios mūsų skolos mokėjimo metai.

PLB seiman teatvyksta mūsų bendruomenės visų kraštų atstovai kupni entuziazmo, kūrybingos dvasios ir lydimi visų mūsų pasitikėjimo. PLB Seimas tebus netik mūsų PLB organizacinio atbaigimo vainikas, bet ir visiškos vienybės demonstracija.

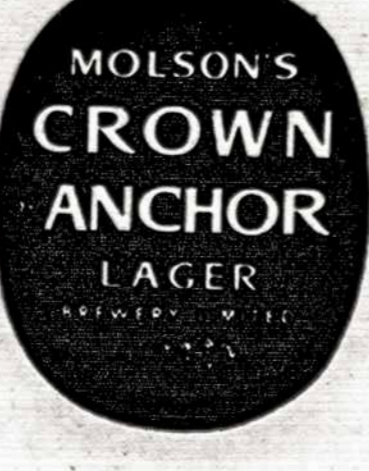
Šia proga mes sveikiname ir reiškiamo didelę padėką visiems dirbantiesiems Lietuvos vadavimo darbą, taip pat visiems tiems, kurie rūpinasi lietuvių tautos bei jos svetur atsidūrusių atplaišių fiziniu ir dvasiniu išlikimu. Visiems mums svarbu, kad mūsų fiziniai ir dvasiniai nuostolai būtų kuo mažiausi. Pastarųjų keliolikos metų nuostoliai mūsų tautai buvo tokie dideli, kad daugiau jau nebeprivalome prarasti nei vienos galvos. Tai mūsų visų didysis uždavinys ir pirmoji pareiga. Supraskime, kad tai visų pareiga, bet ne pavienių pasišventėlių. Tad stokime į talką dirbančiesiems. Suderintos gretos padidins mūsų svorį ir įprasmins mūsų viltis.

GEORGE FEYER* ŽVILGSNIS Į KANADĄ

Valgymas yra mankšta
Dauguma europiečių stengiamės išmokti kanadišku papročiu valgyti. Tai neįmanoma. Reikia būti tam gimus. Kanadiečiai niekada nenaudoja peilio, jei gali apsieiti be jo. Jie naudoja šakutę maistui atpiauti. Tai yra ne tik sunku, bet ir reikalauja daug laiko, judina stalą, išbarsto žirnius po kambarį, ir kartais įvaro dešinės rankos skausmus. Ši mankšta tačiau sukelia sveiką apetitą. Naudojant peilį maistui atpiauti yra reikalinga panaudoti sudėtingų veiksmų, padėti peilį, kęsti šakutę iš vienos rankos į kitą. Pamirškite tai!

*George Feyer išvyko iš Vengrijos 1948 metais ir pasirinko savo gyvenama vieta Kanadą. Šioje paveikslų serijoje jis stebi šio krašto gyvenimą iš linksmosios pusės; paveikslus užsako Molson's Brewery Ltd., 1786 metų naujajai kanadiečiai.

Nauja maisto krautuvė
Pranešame, kad
125 Roncevalles Ave. (kampas Galley)
naujai atidaryta
MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ.
Mes turime lietuviškų sūrų, kaimiškų lašinių, kumpių, taip pat įvairiausio europietiško bei kanadiško maisto.
PRISTATOME VELTUI Į NAMUS.
APSILANKYKITE ARBA SKAMBINKITE TEL. LE. 3-9911.
Savininkai J. ir V. MOTEKONIAI

DEMESIO! **DEMESIO!**
TAISAU VISŲ RŪSIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIZIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

LEO SIGN SERVICE
Iškabų priežiūra, taisymas. Dažymas. Neo iškabų valymas. Keičiančių šviesų iškabos. Gaminame įvairiausias iškabos.
394a Roncevalles Ave., Toronto. Telefonas LE. 4-2104.

Naujas lietuviškas meno židynys Toronte

Z. Orentienės baletu studija pertraukos metu. Viduryje sėdi studijos vadovė Z. Orentienė ir jos padėjėja N. Eiznaitė.

Toronto lietuvių paraginta ir padrasinta Z. Orentienė prieš porą mėnesių įsteigė lietuvišką baletu studiją.

Turint didelį pedagoginį patyrimą (dėsto žinomoje Volkovo baletu studijoje) ir praktinį pasirušimą (buv. Lietuvos Valst. Teatro baletu šokėja) bei administracinius gabumus, jai pavyko sukomplektuoti reikiamai stiprų studijos personalą ir studijas vesti rimta, našia, ir sparčiai žingsniais progresuojančia kryptimi.

Tai viena iš rimčiausių ir didžiausių lietuviškų, klasikinio baletu, studijų Kanadoje. Šiuo metu studijoje dėsto dvi moky-

tojos — pati p. Orentienė ir Nijolė Eiznaitė, pianistas — akomponatorius ir administratorius.

Studija, dėka Lietuvių Namų administracijos pagalbos, turi puikias darbo sąlygas.

Nors darbu tik pradžia, bet rezultatai jau žymūs. Teko matyti vieną iš paskutiniųjų pamokų su jaunesniaja pradedančiųjų klase ir, galii pasakyti, kad gabesnių mokinių veiksmuose jau galima pastebėti taisyklingų klasikinio baletu judesių. Bet tai tik kelių ar keliolikos pamokų vaisius.

Pamokos vedamos lietuvių kalba. Tik p. Orentienė apgailestavo, kad Toronto lietuvių nelabai domisi šia auklėjimo bei kū-

no lavinimo priemone, nors mažesniųjų (7 iki 9 metų) studiją lankančių vaikų skaičius yra nemažas, bet vyresnio amžiaus vaikų galėtų ir turėtų būti didesnis. Kartu vadovė priminė, jog studija numatoma praplėsti įsteigiant dar vieną klasę į kurią bus priimami nauji mokiniai.

Siam tyliai dirbančiam naujam meno židiniui palinkėjime didžiausios dėkmes išskirti ir pirmąsias didžias meno šventoves, tuo pačiu, kaip patį studijos vadovę išsireiškė, visiškai nepasiekė, ir galbūt lietuvių bendruomenė.

O. E.

Apie muzikinę kultūrą Lietuvoje

Rašo A. Salčiūs

Centrinėje LTSR spaudoje rugsėjo mėnesio viduryje tilpo du būdingi straipsniai liečiant lietuvių muzikinę kultūrą. Rugsėjo 13, "Tiesoje" V. Karpavičius rašė, jog pats gyvenimas reikalauja želti lietuviškosios plačiosios visuomenės kultūrą, kovoti su nereiklumu toleruojant dirbtinumą, šabloniškumą, beidėjiskumą ir chaltūriškumą kasdieninėje buityje.

Nurodęs, kad ir suaugę žmonės nesąmoningai skiria patinčiam ir nepatinčiam muzikos kūrinius, jis apibrėžia "sąmoningą muzikos klausytoją Lietuvos, kuris realistinį muzikos kūrinių priima kaip savitą ir subtilią meno rūšį, kurioj atspindi visų gyvenimo reiškių įvairumas ir nepalaujamą vystymąsi.

Sąmoningam muzikos klausytojui girdimas muzikos kūrinys sukelia nuolatine, nepalaujamą muzikinių vaizdų, jausmų išpužijų srovę. Jis suvokia didžiulę auklėjamąją realistinę muzikos jėgą.

V. Karpavičius mano, kad būtina auklėti sąmoningais muzikos meno vertintojais dabartinę lietuvių moksleiviją, nusiskundžia, kad šiuo metu, šiuo reikalu iš vis nieko nesą daroma. Muzika laikoma antraeilium dalyku, labai trūksta gerai pasirušusių muzikos mokytojų. Dėlto tai, moksleiviai lengvai pasiduoda "estradinės muzikos įtakai". V. Karpavičius nusiskundžia, kad "tokiose viešose LTSR vietose kaip parkai, kavinės, kinoteatrai — lietuvių jaunuolis pripranta prieš sentimentalios, miesčioniškos, pigios ir banalios "lengvosios muzikos". Didžiausią paklausą krautuvėse turi kaip tik šios labai menkos vertės dainelės ir kup-

letai. **Siūlo auklėti per televiziją - radiją** V. Karpavičius siūlo imtis energingų priemonių moksleivių muzikos reiklumui pakelti. Chaltūrinė muzika turėtų būti išstatyta aštriai kritikai, pajuoikiama. Mokykla turi moksleivių supažindinti su tikroju muzikos menu. Vilniaus TV stotis galėtų mokiniamis specialiai ruošti programas. Mokyklose turėtų būti ruošiami koncertai, skatinami muzikines saviveiklos būreliai. Patys pedagogai turėtų teikti mokiniams pavyzdį aktyviai įsijungdami ir rimtosios muzikos kultūros puoselėjimą.

Alg. Kalinauskas rūpinasi simfoniniais orkestrais Rugsėjo 16 — po Karpavičiaus rašinio muzikines kultūros auklėjimo reikalu, "Tiesoj" tilpo būdingas Alg. Kalinausko rašinys. Nurodęs, kad chorinis dainavimas Lietuvoj pastatytas tinkamoj augstumo, bet orkestrinės muzikos srityje Lietuva tebėsanti labai atsilikusi.

LTSR tešą tik du profesionali simfoniniai orkestrai: Valstyb. Operos bei Baletu Teatro ir Respublikinio Radijo, o mažesnes sudėtis Kauno Muzikinio teatro. Abu orkestrai per šeserius metus pasiekė vos vidutinį, kartais gerą lygį.

Kalinauskas toliau aptaria Operos orkestrą, dažnai atrodantį "atbukusiu". Radijo Orkestro styginių instrumentalistai esą geri, bet pučiamieji "labai nevienodo lygio". Orkestras retai teikiąs viešus koncertus, paskiri orkestrantai turi šalutinis darbus (estradiniuose orkestruose), kuriems jie skiria daugiau dėmesio, nei Simfoniniam.

Kalinauskas griežtai kritikuoja Lietuvoj vyraujančią įsitikinimą, jog simfoninio orkestro visumą sudarąs pats "dirigentas". Orkestro muzikai esą laikomi tik "darbininkais", bet ne kūrėjais ar artistais. Kitoks atsinešimas į orkestro artistus tuoj pritraktų eile muzikų, kurie nesutinka būti traktuojami tik "muzikinių darbininkais".

Kalinauskas užgria Respublikinio Radijo Orkestro vadovus, kad šie pradėję priimti Vilniaus konservatorijos diplomantus. Anksčiau buvusi tendencija iš kaž kur žvejoti "senus vilkus".

Per daug intelektualų, mažą instrumentalių Toliau Alg. Kalinauskas, jaunas kompozitorius ir dirigentas, nusiskundžia, jog Konservatorija per daug išleidžianti teoretikų, istorikų, pianistų, "kurių veiklai respublikoj nėra tokios jau plačios dirvos. Juo labiau, kad muzikos mokytojus dabar ruošia ir Valstybinis Pedagoginis Institutas. Tuo tarpu instrumentalistų stoka nepaprastai jaudinama. Juk tai ir yra viena priežasčių, dėl kurių iki šiol neturime filharmonijos orkestro. O įsteigti šį orkestrą — būtina. Apie jį kalbam jau dešimtmetį, apie jį prieš kurį laiką "Literatūroj ir Mene" buvo išspausdintas dalykiškas grupės kompozitorių straipsnis. Radijo orkestro likviduoti nereikėtų. Gal vertėtų pradzioje surganizuoti jaunimo orkestrą. Per keletą metų šis kolektyvas išaugtų ir lietuvių turėtų puiku, jauną ir kūrybingą branduolį filharmonijos simfoniniam orkestrui" — rašo Alg. Kalinauskas.

Koncertuotu pastoviai Vilniū ir Kaune Pastoviai koncertuodamas Vilniū ir Kaune šis orkestras paskleistų visam krašte simfoninės muzikos pomėgį. Orkestrė išvykos paskatintu šios muzikos mėgėjų saviveiklą provincijoj. Štai, Kaune, jau praėjusiais metais, prie Politechnikos Instituto, susikūrė studentų simfoninis orkestras, kuris tuoj pastatė Čaikovskio "Eugenijū Onieginą". Panašūs orkestrai buvo įsteigę Klaipėdoj, net Alytūj. Alg. Kalinauskas viliasi, kad "nebetoli laikas, kada "simfoninė muzika Lietuvoj taps lygiai populiari, kaip daina, šokis ir liaudies instrumentu muzika".

kauja Lietuvos konsulo Čikagoje žmona J. Daužvardienė. Tenka priminti, kad neseniai išėjo lietuvinaitės sesers kazimierietės M. Gracijos Listaitės knyga apie Kalėdų eglutes, liečianti net 27 tautų eglutes, pavadinta "A New Look at Christmas Decorations". Tekstą parašė prof. N. A. Hildebrand. Knyga-albumas turi 150 pusl. ir apie 500 iliustracijų, kelis spalvų. Knygą išleido amerikiečiai, išėjo 50.000 egzempliorių. Tai gražus ir sveikintinas pasirodymas, propaguojant lietuviškąją Kalėdų eglutę, o tuo pačiu ir lietuvių vardą.

Grudžio 15 d. minima prof. dr. Balio Sruogos mirties dešimtmetis, kuri ruošia Lietuvių Rašytojų Dr.-ja, vadov. Ben. Babrausko.

J. Zanavykas

Kultūros ir knygu pasauli

Vasario 16-tosios gimnazijos reikalai

pasaulio lietuvių paskelbė atsiskaitimą Vok. LB Kr. Taryba, Valdyba ir pačios gimnazijos vadovybė. Tame atsiskaitime tarp kitko sakoma:

"Su didžiausiu dėkingumu prisimindami visą ligšiolinę plačią paramą išimokslinusiame lietuviškam jaunimui Vasario 16-sios gimnazijos ruošti, mes ir šiandien prašome ateinančių Kalėdų švenčių bei Naujųjų Metų progą nepamiršti gimnazijos ir jos mokinių. Gimnazija daug ko stojoja, mokytojai atlieka pedagoginį darbą sąlygose, kurios reikalauja daug pasiaukojimo, ir todėl kiekviena, kad ir mažiausia auka mūsų gyvenamosiose aplinkybėse sveria daug, ir kiekvienas dėmesio pareiškimas augina mokiniuose tautinio solidarumo pajutimą ir ugdo juose gilų pareigos jausmą lietuviybės atžilgiui.

Mes prašome, brangūs broliai ir sesės, Jūsų paramos Vasario 16-sios gimnazijai, mes prašome Jus Kalėdų švenčių prieraugyje prisiminti lietuviškąjį jaunimą gimnazijoje ir savo auką šuteikti geležinės uždegamos pašonėje brestancijai lietuvių kartai lietuviško solidarumo sukeltą moralinės šilumos pajutimą".

(E) **Pabaltijo knygu paroda Berlyne** (ryšium su Tarpbaltijne knygu paroda) susilaukė didelio publikos susidomėjimo. Ir Berlyno spauda šį laisvojo pasaulio pabaltiečių pirmą pasirodymą su savo knygomis Berlyne sutiko prielankiai. Pabaltijo knygu parodos lietuvių skyrių tvarkė V. Banaitis. Pabaltijo draugijos Vokietijoje sumanymu "Haus der ostdeutschen Heimat" patalpose Berlyne lapkričio 18 d. įvyko paskaita apie Pabaltijo tautas, pajavirinta spalvotomis nuotraukomis. Lapkričio 22 d. vienos muzikos mokyklos salėje Charlottenburge Erik von Loewis skaitė pabaltiečių poezijos ir prozos būdingesnes ištraukas. Iš lietuvių literatūros buvo skaityta dainu vertimai, iš naujosios poezijos perskaitytas vienas B. Brazdžionio eilėraštis. Proza imta vienas Ceslovo Milošo kūrinys, nors tai ne visai derinosi su pagrindine tema. Pabaltijo draugija Vokietijoje gavo iš Berlyno senato sutikimą kitais metais Berlyne suruosti Pabaltijo tautų "Kultūros dienas". Numatyta chorai, tautiniai šokiai, muzika, meno parodos ir kita.

Sv. Pijus X. Gyvenimo ir veiklos bruožai. Tokiuo pavadinimu "Ateities" žurnalas išle-

džia kolektyvinį leidinį, paskirstytą į dvi dalis: I. Sv. Pijaus X gyvenimo ir asmens bruožai; II. Pijaus X balsas Lietuvoje. Knygoje rašo: vysk. V. Brizgys, dr. Pr. Gaidamavičius, tėv. Vikt. Židžiūnas OFM, kun. dr. T. Narbutas, dr. A. Maceina, kun. dr. Kazys Olsauskas, kun. dr. K. Reklaitis MIC, kun. dr. J. Vaišnora MIC, prof. Simas Sužiedėlis, Irena Banaitytė. Knyga tuos apie 260 psl. ir bus iliustruota Pijaus X gyvenimo vaizdais. Relagavo kun. Jonas Petrėnas.

Kun. Vladas Budreckas, postoracinį darbą dirbas Sv. Magdalenos parapijoj, Homestead, Pa., paskirtas Pittsburgho vyskupijos Bažnytinės Muzikos Komisijos nariu. Bažnytinio giedojimo ir muzikos studijas magistro laipsniu jis yra baigęs Romoje, Popiežiškame Bažnytinės Muzikos Institute, giedojimą ir muziką dėstė Kauno kun. seminar., vadovavo Kauno Bazilikos chorui, yra sukūręs bažnytinių giesmių, motetų. Naujasis jo kūrinys "Malda už tėvynę", išleistas "Muzikos Žinių", specialistų gražiai vertinamas. Lietuviškoje spaudoje rašo muzikinius klausimus.

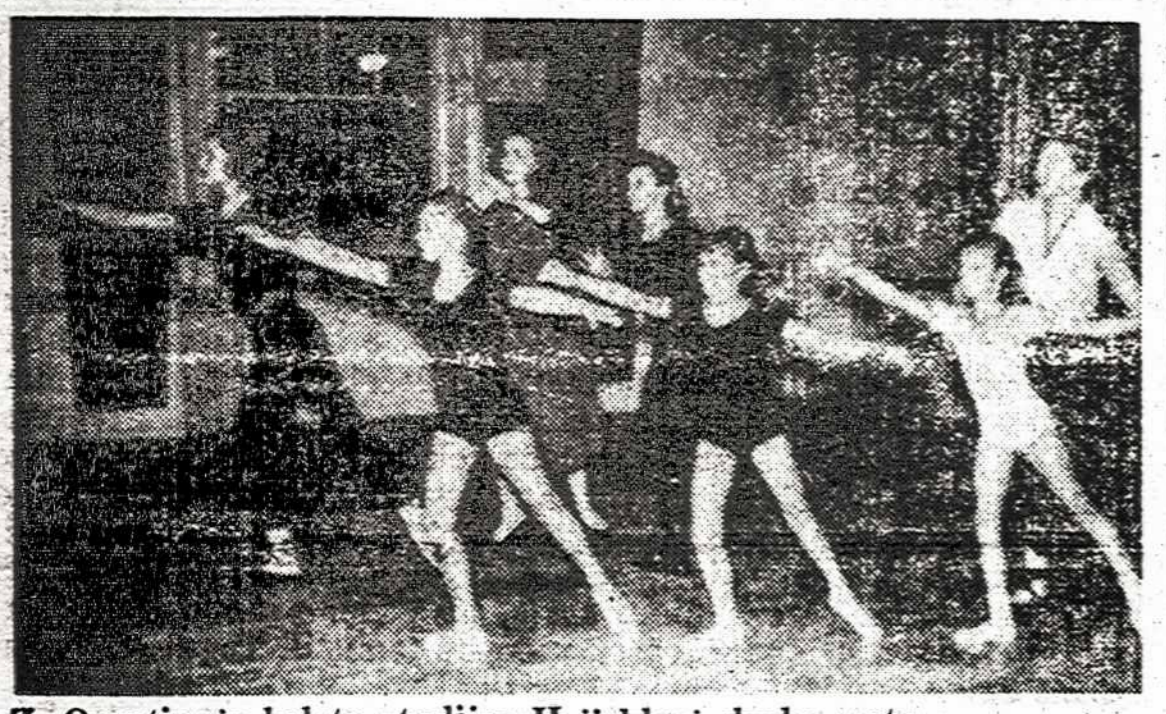
Prel. dr. F. Bartkauskas pamokslų knyga — "Skelbk žodį" baigiama spausdinti Immaculata Press, Conn., Leidėjas — kun. J. Cepukaitis, Kun. Vienybės pirminkas, Sv. Andrejaus liet. parap. klebonas Philadelphiaje. Knygą aplanką nupiešė dail. T. Valius.

Prel. M. Krupavičiauskas aktualius straipsnius "Katalikiškoji akcija naujausiu laikų angoje" spausdinamas kalėdiniam "Lux Christi" žurnale, kuris netrukus išeis iš spaudos.

Jauna lietuviavė balerina Ramona Ratas - Rataitė debiutavo The Elizabethan Operos baletu Adelaidėje. Baletas Adelaidėje davė trijų vienveiksnių Australijos premjerą: John Antill "Wa kooka", Grieg "Sigrid" ir Geor Tinter "Ballet Academy". Ramona Rataitė šoko visuose trijuose baletuose.

Jūra Valytė yra nauja klasinio baletu žvaigždė Melbourne, gyvenanti Albury miestelyje. Jau 1956 m. festivalyje ji laimėjo 7 taures.

Muzikas J. Beaudry iš Montrealio lankosi Sov. Sąjungoj diriguodamas simfoninius koncertus Odosoj, Kieve, Leningrade, Maskvoje. Jis buvo pakviestas sovietų kultūros ministerijos.

Z. Orentienės baletu studijos II-ji klasė darbo metu.

Dramos studija Adelaidėje

1951 m. kovo mėnesį Adelaidėje, Australijoje, įsteigė dramos studija, pasivadinsi Lietuvių Teatras - Studija. Studijai nuo pat pradžių vadovavo buvęs Kauno radiofono režisorius Juozas Gučius.

Grudžio 14 d. Studija stato Moljero 12 paveikslu komediją "Mokykla žmonom". Režisoriaus Juozo Gučiaus pareiškimu, šitas pastatymas atžymi studijinio darbo pabaigą ir jį galima laikyti egzaminais.

Nors Studija veikė virš šešių metų, joje buvo išeitas įprastinis keturių metų kursas. Darbo užsitiesimą nulėmė nepalankios darbo sąlygos, nes ir pats Studijos vadovas ir daugumas jos narių dirbo nelengvą fizinį darbą. Studijoje buvo išeitas lietuvių teatro istorijos kursas, kruopščiai susipažinta su įvairiomis teatrinėmis mokyklomis, pradedant antikinine ir baigiant konstruktyvizmu. Taip pat buvo sistematingai

daromi grimo, kvėpavimo, balsu pastatymo pratimai. Svarbiausias dėmesys, žinoma, buvo kreipiamas į vaidybos sistemą, kurios pagrindas buvo pamintas F. F. Komisarževskis ir A. Sutkus, kurio mokiny buvo ir Juozas Gučius.

Praktiniam patyrimui įgyti Studija per savo gyvavimą pastatė virš 12 veikalų ir talkinininkavo įvairių lietuviškų minėjimų programose, tuo pačiu prisidedama ir prie bendruomeninės veiklos.

Vertindamas savo mokinių pažangą, Juozas Gučius pareiškė: "Šitie žmonės jau gali sąmoningai dirbti teatrinį darbą. Jiems tereikia daug praktikos ir patyrimo, nes ant teisingo kelio jie jau užvesti".

Studijinį darbą su Juozu Gučiumi baigė A. Gutis, S. Kanienė, Z. Kučinskis, G. Matulevičienė, A. Petrikas, B. Rainys, V. Ratkevičius, A. Trinka ir A. Ukevičiūtė.

daromi grimo, kvėpavimo, balsu pastatymo pratimai. Svarbiausias dėmesys, žinoma, buvo kreipiamas į vaidybos sistemą, kurios pagrindas buvo pamintas F. F. Komisarževskis ir A. Sutkus, kurio mokiny buvo ir Juozas Gučius.

Praktiniam patyrimui įgyti Studija per savo gyvavimą pastatė virš 12 veikalų ir talkinininkavo įvairių lietuviškų minėjimų programose, tuo pačiu prisidedama ir prie bendruomeninės veiklos.

Vertindamas savo mokinių pažangą, Juozas Gučius pareiškė: "Šitie žmonės jau gali sąmoningai dirbti teatrinį darbą. Jiems tereikia daug praktikos ir patyrimo, nes ant teisingo kelio jie jau užvesti".

Studijinį darbą su Juozu Gučiumi baigė A. Gutis, S. Kanienė, Z. Kučinskis, G. Matulevičienė, A. Petrikas, B. Rainys, V. Ratkevičius, A. Trinka ir A. Ukevičiūtė.

Kultūrinis gyvenimas Čikagoje

(Laiškas iš Čikagos)

Zymiausio mūsų akvarelisto Broniaus Murino meno paroda gruodžio 2 d. užsidarė. Ji praėjo su geriausiu pasisekimu ir buvo parduoti 7 paveikslai. Iki Kalėdų jokių parodų nenumatoma. Net ir Lietuvių Dailininkų Institutas, kuriam vadovauja dail. A. Valeška, minėdamas veiklos dešimtmetį galvotas atsisakė, nes nėra tinkamų patalpų, o mieste rengti daug kaštuoja. Taigi, Institutas pasitenkinęs sukaktį paminėjęs spaudoje.

Čikagoje teveikia tik viena amerikiečių "Lyric opera". Jos dirigento pavaduotojui pakviestas A. Kučionas. Be to, operos chore dalyvauja: Prudencija Navickaitė - Bičkienė, Roma Mastytė, Antanas Peškys ir Jonas Vaznelis. Pastarasis gauna ir mažesnes partijas. Baletu dalyvauja Gražina Parokaitė. Tai tik pradžia. Tikimasi, kad ir daugiau galės įsiveržti, net ir partijas gauti.

Tenka paminėti, kad prof. muz. Vl. Jakubėnas profesoriauja De Paul universitete, dėstydamas muziką, o Čikagos konservatorijoje profesoriauja Alicė Steponavičienė. Čia kuriasi baletmeistri Simo Velbasio trečioji studija ir turi gerą pasisekimą.

Gražiai visus nuteikė neseniai įvykęs ateitininkų suruostas talentų vakaras, kuriame pasirodė visų meno šakų jaunosios jėgos. Šiltai pavašarį sutikta Verdi opera "Rigoletto", turėjusi, net du pastatymus, praėjo geriausiu pasisekimu ir kartojama šį sekmdienį — gruodžio 8 d. Tai bus paskutinis pastatymas. Opera įvyks Marijos augst. mokyklos salėje. Pagrindines roles atliks:

M. Kripkauskienė, S. Valiukienė, Vladas Baltrušaitis ir V. Salna. Dalyvauja Lyric operos orkestras, diriguojamas A. Kučionu, Simo Velbasio baletu studija. Operos iniciatorius — Čikagos vyrų choras, vadovaujamas muz. Vl. Baltrušaičio. Tenka didelė garbė ir choro valdybos pirm. Vytautui Radziui, kuris visas jėgas ir laiką tam pašventina. Kovo mėnesį pamatysime ir Gounod operą "Faustą". Tik lietuviškas ryžtas, meilė scenai gali tai padaryti. O reikia atsimitinti, kad žmonės dirba įmonėse ir laikas naudojamas pavogtas nuo miego ir poilsio...

Ir kaip žinome, Čikagoje eina ir muzikos, dainos ir kultūrinio gyvenimo trimėnesinis žurnalas "Muzikos Žinios", redaguojamas muz. Juozo Krivėno, prie kiekvino numerio duodas ir eilę priedų, tarp kitko "Lietuvių Muzikų Vardyną", einantį sąsiuviniais. Tai bus muzikos enciklopedija. Ir šį redaguoja J. Kreivėnas kartu su prof. muz. J. Zilevičium.

Be vyrų choro, dar gerai veikia Dainavos ansamblis, vadovaujamas muz. Stepo Sodeikis. Gražiai pasirodęs su St. Simkaus muzikine opere "Iševiai", ruošiasi naujam pastatymui - koncertui, kuris įvyks pavasarį. Seniausias Amerikoj veikiąs choras "Pirmyn", gal yra judriausias — per metus duoda kelis išpušingus koncertus. Šis choras yra aplankęs ir Lietuvą ir davęs ten per 40 koncertų. Jam visą laiką vadovauja muz. Kazys Steponavičius. Taip pat ir Alicės Steponavičienės mergaičių ansamblis, jau pažįstamas ir kitatautams, dažnai pajavirina ir lietuvišką gyvenimą. Kas visus žavi, kuo net ir kitatautai nepasidalina, tai "Ateities" šokėiai, pradėję savo veiklos 17-sius metus. Vadovauja energingas šokėias Bronius Šotas, kuris pravedė ir pirmąją Amerikos ir Kanados lietuvių tautiniu šokių šventę Čikagoje. Šiuo metu jau veikia: ateitininkų, šaulių, kelios skautų, Žilvičio, moksleivių ansamblio ir kitų šokių grupės, kurios ir kviečiamos kitatautai. Nepamirštinas ir Cicero lietuvių choras, vadovaujamas J. Kreivėno, kuris pajavirina ne vienos ornamizacijos parengimus. Taip net puikus ir gerai pastatytas "Marios atkšt. mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas sesers M. Bernardos, padedant muz. A. Steponavičienei.

Jau vra varte papročiuo gruodžio pradžioje Čikagoje Mokslo ir Pramonės muziejuje kasmet ruošti Kalėdų eglutes. Dalvauja keliolika tautų. Lietuvių eglutė būna viena gražiausių ir kasmet publikos apulita. Taip vadinamos Lietuvių dienos programos vykdvntiniai — seselės Kazimierietės, padedant "Ateities" šokėjams išu pasirodo 11-sius metus. Nesitenkina tik Kalėdų eglute, bet daro ir programa: Kūčių ir Kalėdų paruočiai, valgiai, sceninis vaizdelis, giesmės, dainos, šokiai. Gražiai talkinin-

Kanados mėgiamiausi...

CCM

PAČIUŽOS - TRIRACIAI - DVIRACIAI

VAISLAI VAIKŲ VEZIMELIAI

PIRKITE DABAR KALĖDOMS, KOL DAR TEBĖRA DIDELIS PASIRINKIMAS. PAMATYKITE MŪSŲ ŽIURONUS, RADIJUS, PATEFONO PLOKSTELES.

DUKE'S

ATTIDARYTA VAKARAIS

625 QUEEN ST. W., Toronto, Ont.

Eglutė... dvasinis simbolis, kuris suves jus Kalėdoms

PASIRENKANT EGLUTĘ: Atsiminkite šiuos dalykus pasirenkant Kalėdų eglutę. Pušis mažiausiai pavojinga užsidegimo atžvilgiu ir saugiausia — turi aštrų kvapą ir retai atsitinka, kad būtų spyglioti. Eglė turi tvirtas, gražias šakutes, kurios vpatiną tinką žvakutėms pritaistyti ir gali išlaikyti nedideles dovanėles. Kanadiška eglutė - Spruce turi daugybę vietų dekoravimui bei dovanėlėms, bet ji sudžiūsta gana greitai ir pradeda spygliai kristi. Tankus kedras tinka nedidelei vietai, tačiau sudžiūsta taip pat greitai ir neišlaiko sunkesnių papuošalų.

Kada perkate eglutę, patikrinkite ar ji yra šviežia, perbraukdami rankomis per spyglius. Jei spygliai lengvai krinta, eglutė yra per sausa. Laikykite savo eglutę nešildomame garaže iki paskutinio momento. Jei įmanoma, iškiskite gėlę į sniegą.

PAPUOŠIMAS: Prieš pradėdami, pasižiūrėkite ar ji tvirtai stovi ir gerai pritvirtinta prie stovo. Atsispreskite dėl papuošimo schemų — ir laikykites to. Atsiminkite, kad paprastos pavyzdys duos geresnių vaisių, negu išilaidus neapgalvotas puošimas. Svesių vainikus panaudokite taip, kad su mažiausiu papuošalų pasiektumėte didžiausio efekto. Po to sukabinkite tuos didesnius bumbulus, kad pridengytų tuštesnes vietas. Labiausiai žiūrėkite, kad neperkrautumėte papuošalų.

UŽSITIKRINKITE, KAD NĖRA GAISRO PAVOJAUS: Jūsų eglutėi reikia vandens, kad išbūtų šviežia ir saugi. Laikykite visuomet gausiai vandens eglutės stovė. Pliudami eglutę nuplaukite istrižai, kad eglutė galėtų daugiau vandens sutraukti. Laikykite eglutę toliu nuo betkokių šilumos. Žiūrėkite, kad ji neužblokuotų išėjimo. Išleiskite iš kambario išjunkite elektrines dekoracijas. Apšakstykite eglutę užsidegimą sulaukiančiu skiediniu. Dėl jo poistieiraukite vietos ugniesgijų įstaigoje. Nenaudokite lengvai užsidegančių papuošimų.

LABATT'S

'50'ALE

BREWERY LIMITED

VISUOMENĖS ŽINIJA SPAUSDINA JOHN LABATT LIMITED

TREMTIS IR TREMTINYS

Tremtis kaip pašaukimas
Tremtiniai skirstytini į dvi pagrindines grupes:

1. Krašte išgalejusio režimo prievarta iš tėvynės pašalintieji ir
2. Pabėgusieji iš tėvynės, kurie krašte esančio režimo negali pakelti. Šiai grupei priklauso dauguma tremtinių - lietuvių gyvenančių laisvame pasaulyje.

Ne vargingas gyvenimas pastarųjų pabėgimui buvo lemiamas veiksnys. Dauguma jų ir prieš Sovietų okupaciją ne prabangoj gyveno, daugelis ir tremtyje skursta. Bėgo jie iš Lietuvos ir savanoriškai pasidarė tremtiniai todėl, kad nepakėlė komunistinio režimo, jo priepaudo, okupacijos. Bėgo, kad nenorėjo vergauti svetimam, kad norėjo būti laisvi, išlikti lietuviais, išlikti tokiais, kokiais buvo gimę... Bėgo ten, kur mūsų krikščioniškasis tikėjimas, dorovė ir tautiškumas nėra prievarta raunami iš šaknų. Tuo atveju bėgimas iš tėvynės ir tapimas tremtiniais savaime yra protestas prieš bolševizmo smurtą ir drauge liudijimas laisvajam pasauliui, kad tas smurtas tebeįspatuoja. Reiškia, kol mūsų tėvynė pavergta — mūsų bėgimo tikslas, mūsų tapimas tremtiniais yra taip pat nepasikeitęs ir negali pasikeisti. Dar labiau: sekant prof. Maceina, būtų galima išsireikšti, kad tremtis yra tapusi mūsų pašaukimu; pašaukimu išlikti tvirtais dvasia ir drauge savo tremtiniai liudyti pasauliui apie didžiąją skriaudą mūsų tėvynei, apie baisų smurtą mūsų tautai; liudyti tai, kol Lietuva vėl atgaus savo laisvę. Pašaukimas apskritai reikia suprasti kaip nepaprastą išpareigojimą, lyg kokią prievolę, uždėtą iš augščiau, kurios nevalia atsaisyti, nevalia aplėisti.

Tremtinio išvaizda
Vienas juokdarys kartą Vokietijos kabareto programos metu scenoje pavaizdavo tremtinį. Jo išvaizda buvo maždaug tokia: sūdevėtas, sunkus, išstruktūruotas, sagom paltas, be skrybėlės, sutaršytas plaukias. Po kaklu atlapai, nesulyginti marškiniai, be kaklaraiščio. Iš po paltu kyšo senai lygintos dryžos, atbrizgę ir iki pat kulnų uždrėbė kelnes. Senai valyti atplysūsiai padaišai batai. Jis vaikščioja baimingai po sceną, dairosi aplinkui, be pasitikėjimo sau ir kitams; traukia iš kišenės palaidą amerikonišką cigaretę ir prašo rūkantį savo kaimyną pridėti. Užkalbintas, jis atsako nedrasiai, kelių kalbų mišiniu. Publika gardžiai juokiasi ir ilgai ploja.

Tremtinių kolonijose Vokietijoje panašios išvaizdos žmonių pamatyti nemažai dar ir šandien. Tas aktorius buvo labai pastabus. Tremtinio paviršius jis pavaizdavo tiksliai, tačiau jis matomai nepastebėjo, kad po tuo paviršiumi slypi ištremtojo žmogaus didelė tragika, verta ne juoko, o gilios užuojautos ir rūpesčio; tragika, kuri liečia jau dalį žmonių ir drauge graso dar tos tragikos nepalietus žmonijai.

Kaip išrastas medis jau ne stovi, o guli padribęs ant žemės su prisilėgimais ir aplaužytomis šakomis, taip ir tremtinys, netekęs savo tėvynės, lieka išmuštas iš normalaus gyvenimo vežiu. Žmogus per savo artimuosius jauja ir savo tėvynę, jos kultūrą, papročius, kalbą ir gamtą, o staugia iš jos pašalintas, netekęs savos žemės po kojų, praranda sa-

vo išviršinę ir išvidinę pusiausvyrą.

Perpratus kas su juo įvyko, tremtinys staiga visiškai pasikeičia. Jis nustoja rūpintis net savo išvaizda, savo drabužiais. Dažnai būna, kad pajėgdamas įsigyti naują drabužį, jis vistiek nešioja seną, nors visiškai sūdevėtas, nes tas drabužis jam primena ir tėvynės dalelę. Svetimam krašte žmogus pajunta nepasitikėjimą savimi ir dar labiau kitais žmonėmis, pasidaro neruotus, baimingas, net savo judesius pakiečia. Jį apima apatija, nusivylimas, nerimas; jis neranda pastilios vietos. Ir net dabar, praslinkus daugeliui metų, kai praradom tėvynę, yra tremtinių, keliančių iš krašto į kraštą. Yra net tokių, kurie užsidirbę šiek tiek pinigų, iš JAV grįžta vėl į Europą, į Vokietiją...

Polinkis kraštutinumams
Šv. Povilas laiške Galatams (2, 19-20) rašo: "Aš esu su Kristumi prikaltas ant kryžiaus. Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet gyvas manys Kristus". Šv. Povilas, būdamas giliai persisunkęs Kristaus dvasia, nori lyg ir atsipalaiduoti nuo savęs, nuo savo kūniškojo "aš" ir visa tai, ką jis gero yra nuveikęs, visus savo darbus priskiria ne sau, nes jaučiasi tik Dievo įrankiu.

Anglų rašytojas Aldous Huxley savo knygoje "Londono vėlniai" bandymą pabėgti nuo savęs, tik visai priešinga kryptimi, — į blogį, — atranda pas morališkai kritusius, girtuoklius ir pan. Jis rašo: "Paušiška sakinį parodijudami, jie (moraliai kritusieji ir panašūs. M.M.) sakytų: aš gyvenu, vienok ne aš, bet tik purvas, tik pažeminimas, tik gyvuliškas elementas gyvena manyje". Juo labiau panašus pabėgimo į blogį ieško tremtiniai, ypač tie, kuriuos kankina vienatvė. Tremtinių tragiška būseną tėvynės netekus, gyvenimas sveturiu ir nerimas bei vienatvė, pakartina iškoti užsimiršimo, kad bent trumpam laikui, bent valandėlei galėtų "pabėgti nuo savęs". Ir bėga... Taip tremtinys, bebėgdamas nuo savęs ir neįsąjūdamas aplinkumoms, kurioje jis kitados lengvai pastebėdavo peržengimą ribų, greitai atbunka, praranda grožio, gėrio, kilumo pajautimą ir pasiduoda palaidam gyvenimui. Tėvynėje jis žinojo kuo jis buvo, žinojo apie tai ir kiti, o čia juok ne jis... "aš gyvenu, tačiau ne aš, tik gyvuliškas instinktas manyje", sako tremtinys pats sau. Tremtinys ypač pasiduoda alkoholiui, nes tuo atveju lengviausia valandėlei lyg ir nuo savęs pabėgti ir pasakyti: "aš gyvenu, vienok ne aš, bet alkoholis manyje"... Bėga tremtinys į karcinamą, o dėl kenciančios savo šeimos aiškinasi: "čia juok ne aš, bet alkoholis kaltas". Žūna girtuoklis ir savajai tėvynei, o iš jo kaltės patekusį ir skurdą žūna tėvynei ir jo šeima, "alkoholis kaltas..." Argi ištikrųjų alkoholis? Argi tėvynės netekus galima nuo savęs pabėgti ir visas blygbes suversti alkoholiui, purvui, gyvuliškam instinktui? Mečys Musteikis (ELI).

Varšuva. — Londono lenkų vaistinės savininkas Dr. Klupt jau tretį kartą nuvykęs į Lenkiją 10 dienų, buvo suimtas ir apkalntintas valtuos spekuliacija. Jis yra Anglijos pilietis ir vedęs skotė. Už 5.000 svarų užstato jis iki teismo paleistas ir gyvena viešbutyje Varšuvoje.

Reikėtų platesnio galvojiimo

Dažnai mūsų žurnalistiniuose rašiniuose pasitaiko teigimų, atitraktų nuo tikrovės, nuo įprastinių gyvenimo aplinkybių. Kartais atrodo, kad jų autoriai gyventų kur nors hermitiškoje gyvenimo, o ne tos visuomenės aplinkoje, apie kurią jie kalba. Tad jų rašiniai prašaua pro tikslą ir tampa tuščia, nors kartais ir įmantria, frazeologija, prasilenkianti su gyvenimu ir su istorinėmis aplinkybėmis. Tokie žurnalistai atitrūkėliai, kaip juos galėtum pavadinti, prasilenkia su pagrindine istorinio galvojiimo taisykle: imti kiekvieną reiškinį ryšium su gyvenamąja aplinka ar aiškinti bei vertinti jį pagal ją.

Vyt. Alanto straipsniui "Mišrios šeimos ir gyvenimas", TŽ nr. 46 (1957. XI. 14 d.) kaip tik trūksta minėtų elementarinių žurnalistiniams straipsniams reikalavimų. Smerkdamas perdėto patriotizmo vardu mišriąsias šeimas autorius užmiršta mūsų emigracinio gyvenimo aplinkybes ir ypač jaunimo gyvenimo sąlygas. Juk mūsų jaunimas nėra izoliuotas nuo gyvenamųjų kraštų visuomenės, nuo jos jaunimo ir per mokyklas, organizacijas ir darbovietes bendrauja su ja. Nenuostabu, kad per neišvengiamą bendravimą užsimezga artimesnės pažintys, o kartais net meilės ryšiai ir vedybos. Tai visai natūralu ir prieš tai neturėtų būti urzgama. Juk meilė, šiaip ar taip kalbėsime, yra perdėm subjektyvūs dalykas ir josios bendri žmogų iš motyvai tebūna palikti palieštu jaunuolių diskreicijai. Prašaliamas čia nevalia kištis su kokiais pašaliniais, sąkysim, objektyviais motyvais. Mat, subjektyvūs dalykas — meilė negali būti saistoma jokiomis objektyvinėmis priemonėmis. Ne kuo kitu, kaip meilės esmės nesupratimu galima paaiškinti Alanto pregnantišką, bet tuščią tvirtinimą: "Mišrių šeimų kūrimas... kažin kas natūralu, paradoksiška ir išdaviškiška". Iš tikrųjų, mišrias šeimas kurianties tai yra natūraliausias, didžiausias prasmės aktas ir to gilaus jų įsitikinimo prašalėičiui niekinti nevalia.

Aišku, pati sunkioji arterija prieš mišrias vedybas yra patriotizmas. "Lietuvius, vesdamas sveitimaute ar lietuvaite, tekedama už sveitimaute, mums žūva" (Alantas). Kodėl jau būtinai žūva? Ar vedybos padaro žmogų kitoki, nei jis yra? Buvo laikai, kada smerktos ar net draustos skirtingų tikybų žmonių vedybos šis pačiais motyvais, būtent, kad vedančioji pusė gali kokiai tikybai žūti. Šiandien tokioms vedyboms bent Europos kultūros visuomenėje jau nesipriešinama ir jos nelaikomos pavojingomis betkokiai konfesijai. (Jos visdėlė nėra patiriamos. Red.). Ar ne tas pats su tautybe? Iš tikrųjų, kartą kokioj tautybėj brendęs žmogus — josios nepakeis ir negalės pakeisti nei ir dėl šeimyninių ryšių. Tautybė, su kuria žmogus subrendęs, yra žmogaus prigimties dalis ir negali būti keičiama. Čia man prisimena vieno jau prieš porą metų mirusio seno Amerikos lietuvio žodžiai, kuriuos jis vis kartojė dabėdamas apie lietuviybę: "Prigimties šaukia".

Sakoma, kad mišriųjų šeimų vaikai neišgaus lietuvius. Bet čia kyla klausimas, kas juos labiau daro nelietuvius — šeima ar emigracinio gyvenimo sąlygos. Juk niekas, manau, nepaneigs, kad gyvenamoji aplinka, pirmoj eilėj mokykla, formuoja šio krašto jaunuolį ir daro jį čionykščios bendruomenės nariu. Aplinka, dorodama sau jaunas sielas, toline jas nuo tėvų, jas lyg nusaviu jiems. Iš čia ir kyla pirmoj emigracinėj kartoj plyšys tarp jaunimo ir senimo. Tai patvirtina kad ir mūsų spaudos balsai, kur kartojama, kad ir naujųjų

ateivių vaikai jau nekalbą savo tėvų kalba. Štai Athol, Mass., parapijos klebonas P. Juraitis pasikalbėjime su Pr. Pauliukopniu (Draugas, nr. 271, 1957. II. 19 d.) dejuoja: "Atvykau užsidegęs patriotizmu, lietuviybė labai vargau 10 metų katekizudamas vaikus lietuviškai. Pamačiau, kad beprasmiskai aš vargstu ir vaikus varginu, kurie atelna nė žodžio lietuviškai nemokėdadm. Dabartinių ateivių vaikai dar greičiau nutautėja". Nejaugi p. Alantas sakytų, kad ir čia kalta vis ta mišrioji šeima. Iš tikro čia niekas nekaltas ir tėvai niekuo dėti. Čia kalta vien gyvenamoji aplinka, kuri veikia vaikus daugiau nei tėvai ir nuslopina šiųjų įtaką (bent kalbos atžvilgiu) jiems. Maža atosvara šiai aplinkos įtakai tėra liuanistinės mokyklos, kurios kiek diegia jaunoms sieloms tėvų kalbos daigus. Tad jos remtinis ir kurtinios.

Šiaip ar taip nutautėjimo problema čia yra beveik likiminio pobūdžio ir nieko bendro su mišriomis šeimomis neturinti. Mišrios šeimos čia niekuo dėtos ir jas taip įžliai puliti, prikeriant net išdaviškiškumo epiteta, kaip Alantas padarė, yra fanatiška, nekultūringa ir nežmoniška. Atminkime, kad mes gyvename įvairiautinėse kultūrinėse bendruomenėse, kur pirmoj eilėj turėtų būti paisomi žmoniški (humaniški) santykiavimo nuostatai. O iš bendro žmogiško gyvenimo aplinkybių neišvengiamai vyksta ir vyks mišrių šeimų kūrimas ir jo neįmanoma bei koneveikimas laikytinas vien dvasinės menkystės apraška.

J. Jakštas.
Redakcija straipsnių laiko diskusiniu. Abiejų autorių atstovaujamos tezėse yra daug aspektų. Problema yra per gili, kad galėtų būti išspręsta viename straipsnyje.

RAUDONIEJI RAŠYTOJAI UŽ GROTŲ

Vienas garsiausių šiandieninės Vengrijos rašytojų yra Tibor Dery, jau 64 m. amžiaus ir ligų kamuojamas. Kadaro valdžios jis buvo pasiūstas devyneriems metams už grotų. Kartu su juo buvo nuteisti kiti trys rašytojai: Gyula Hay, Tibor Tardos, Zoltan Zek už tą patį "nusikaltimą" — reikalavimą tautai laisvę. Jų reikalavimai buvo kreiptasi į pasaulinio garso rašytojus prašant preštuoti prieš tokį sovietų sprendimą. Visa eilė rašytojų paklausė ir pareiškė Kadarui savo protestus, pvz. T. S. Elliot, A. Camus, komunistuojantis J. P. Sartre, komunistas L. Aragon ir kt. Tai padaryti atsiskakė amerikiečių rašytojas W. Faulkner pareikšdamas: "Kai tik nustosis šūkavė, užuot organizavę jėgą, galinčią pakelti geležinę uždangą ir bandančią sugriauti kalėdijimą, kad būtų išvaduota viena

Hi-Fi! FM!

Ar Jums šios raidės nieko nesako? Nieko neprimena? Tai augštos kokybės RADIO APARATAI ir MUZIKOS KABINETAI. Kitokių šiandien niekas nenori pirkti, nes jie gali išgauti iš plokštelių visą muzikos grožį.

Lietuviškoji ATLANTIS Export - Import bendrovė gavo iš Vokietijos naujausio tipo aparatus ir muzikos kabinetus. Geriausia dovana Kalėdoms!

ATLANTIS bendrovės prekes galima gauti:
626, Bloor Street West (netoli Euclid Street) pas p. PREIKSAITĮ
ir
380, College Street (netoli Vokiečių kino) pas p. ŠKEMA.
Prekes galima įsigyti įmokėjus tik 10% jų kainos. Lengvos ir patogios išsimokėjimo sąlygos! Neatidėliokite rytojais dienai, nes vėliau šių naujausių modelių gali pritrūkti, balso perdavimu, vadinamu Dynamic Expander.
Reikalaukite High - Fidelity su Dynamic Expander!

ED. KONDRATAS
Vyru ir moteru rūbų siuvėjas.
Žiemos sezonui paltai ir kostiumai geriausios angliškos medžiagos. Pasirinkimas iš 600 pavyzdžių. Žemos kainos, naujausias mados, garantuotas darbas.
1113 Dundas St. W., Toronto (prie Lietuvių Namų)
Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

Prityręs Admiral T.V. Corporation technikas
taisau Radio - Televizijos aparatus
ir visų rūšių elektrinius indus, prosus
Darbas ir dalygi garantuotos visiems metams.
RO. 7-5976 V. SIMINKEVICIUS 386 Durie St.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
PARDUODU IR STATAU naujas krosnis, oilburnerius ir gazburnerius. Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosnelis ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

KELIONŲ BIURAS
LEKTUVAI — LAIVAI — AUTOBUSAI — GELEŽINKELIAI — EKSKURSIJOS — VIEŠBUČIAI
Užsisakykite dabar 1958 m. Patarnaujame visame pasaulyje.
Skambinkite ar rasykite pagėdaudami patrysio ir patikimo potarnavimo
O. K. JOHNSON & CO. LTD.
Travel & Insurance Agencies
697 Bay Str., Toronto 2 - - - EM. 6-9488

Nauja lietuviška radio ir laikrodžių pardavimo ir taisymo krautuvė
1328 DUNDAS STREET WEST
(prie Atlantic restorano) Telefonas LE. 2-8374
Laikrodžių tikrinimas WATCH MASTERIU. Laikrodžiai su netrukstančiomis spyruoklemis tinka siuntimui į Lietuvą. Įvairūs gintaro išdirbiniai — karoliai, liet. albumai, pinigines, parkeriai ir kt. prekes. Europ. radio ir TV aparatai.

ZUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik
J. BERZINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medioklinius sėtuvus.

Variety Textiles
948 DUNDAS ST. W., TORONTO - TEL. LE. 6-7394
(prieš šv. Jono Kr. Bažnyčią)
Norėdami padėti savo artimiesiems LIETUVOJE, aplankykite mūsų krautuvę. Didelis Anglijoje pagamintų medžiagų pasirinkimas: paltams, suknelėms, sijonams, įvairios medžiagos vyriškiems rūbams. Taip pat įvairūs priedai: pamušalai, siūlai ir t.t. Impilai, pagalvės ir kt. Lovos baltiniai.
Atskirų medžiagų gabalų už pigią kainą pasirinkimas.
Zemiausios kainos Toronto.

Jau pats laikas išsiųsti giminėms į tėvynę maisto siuntinius, kad pasiektų iki švenčių.

Mazar Trading Co.
863 Queen St. W., Toronto, Ont.
Telefonas EM. 3-5520

Pasiūlo jums pigiausiomis kainomis pasiųsti maisto siuntinius negu kitur. Štai vienas iš kainų pvz. kur įeina miltas pašto išlaidos ir leidimas:

20 svarų cukraus	\$11.30
20 svarų taukų	\$18.95
20 svarų ryžių	\$12.55
20 svarų kv. miltų	\$10.60

Maisto siuntiniai pristatomi gavėjui per 3-4 savaites ir gavėjams nemoka nieko už siuntinį.

PRADŽIUGINKITE SAVO GIMINES TĒVYNĖJE, pasiūsdami NAUDINGĄ DOVANĄ—SIUVAMĄ MASINĄ. Geriausios ŠVEDŲ gamybos kojine siuvama mašina specialiai nupiginta kaina iki Kalėdų TIK \$190, kur įeina miltas ir visos persiuntimo išlaidos.

SIUNČIAME IR JŪSŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS, turime didelį pasirinkimą įvairiausių medžiagų, odos, skėpetaičių ir įvairių reikmenų tinkančių siuntiniams.

DABAR GALIMA SIŪSTI maisto siuntinius iki 40 svarų į Lietuvą ir į Sibirą. SIUNČIAME ir vaistus oro paštu. Mes suteikiame prityrusį, sąžiningą ir patikimą patarnavimą. Siuntinių pristatymas 100% garantuojamas. Visos pažymėtos kainos yra kanadiškais doleriais.

Redakcijai prisiūsta
Aidai, 1957 m. lapkričio mėn., Nr. 9(104), 385-432 psl.
Visas šis numeris skiriamas Vincui Krėvei pagerbti, minint jo gimimo 75 metų sukaktį. Turinys: Kostas Ostauskas — Vincio Krėvės kūrbinis veržumas; Stasys Pilka — Vincio Krėvės kūryba lietuviškoje scenose; dr. Jona Grinius — Vincio Krėvės istorinės dramos. Apie Vincio Krėvės asmenį bei gyvenimą yra du straipsniai, rašyti K. Zuko ir Vyt. Mykaloičio. Numeryje daug vietos skiriama ir paties Vincio Krėvės dar niekur neskeltai kūrybai. Be to, 30 nuotraukų iliustruoja rašytojo gyvenimą bei veiklą.

Tie, kurie nesiprenumeruoja "Aidu", ši numerį gali užsisakyti, atsiusdami \$1 šiuo adresu: Aidai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N.

Tiesininku Zinios, 1957 m. liepos — gruodžio mėn. Nr. 21-22, 40 pusl.

Patarimai apie radiją ir TV

Tūkstančiai jau radiją ir televiziją naudoja, bet dar daugelis rengiasi jas įsigyti. Todėl mano nuoširdus patarimai tūkdomi pirmiausia tiems, kurie jas jau turi.

Apie radijo aparatus daug kalbėti netenka. Jie netaip jau sudėtingi ir maziau bėdos su jais. Jų laikymas namuose nesudaro pavojaus gaisro atžvilgiu. Žinoma, jei kur elektros laidai prasiirina, būtina juos pakeisti. Tuo atveju reikia kreiptis pas radijo techniką, nes radiją taisyti nieko apie jį nežinančiam yra pavojingiau. Radijo imtuvai turi taip pat augšto voltažo ir palietus ranka tam tikras vietas, gali žmogų nukreusti. Ypač nereikia leisti vaikams žaisti su senais aparatais. Karts nuo karto, per keletą metų radiją reikia iš vidaus išvalyti.

Apie televizijos aparatus tenka kiek ilgiau sustoti. Nusipirkus televizijos priimtuvą be techniko pagalbos negalima jo įjungti. Kartais jie gali turėti nežinomų įjungčių, kuriuos sukant vienai ar antrai, galima sugadinti. Jei sugenda kiek vėliau aparatas, fereikia daug jo liesti, nes labai yra pavojinga. Kai aparatas veikia, yra apie 14-19 tūkstančių voltų su augštu įtempimu. Todėl vieną ranką padėjus aparato viduje, kitą prisilietus augšto voltažo, žmogų gali lengvai užmušti. Praėjusią vasarą vienas aparatas užmušė mokyklinio amžiaus vaiką. Daugelis tėvų, kurie turėjo tos kompanijos aparatus, šaukė technikus, kad jų patikrintų. Seni televizijos aparatai daugiau genda ir gaisro atžvilgiu pavojingesni. Mat, kai aparato lempos dega, šiluma traukia prie savęs kambario dulkes. Lempas ir įkaitusios nesudaro pavojaus (išskyrus dvi ar tris) užsidegti, bet prakiurę laidai. Negalima įjungti aparato, kada pradeda labai viduj čirškėti ar spragstėti. Reikia šauktis techniko, kad per-

nekalta auka, — aš prisidėsiu." Protestų sovietai betgi nepaiso — nuteistieji turi atlikti bausmę. Ypač būdinga, kad Tibor Dery jau iš seno buvo laikomas komunistu. Dar Horthy valdžios laikais jis parašė romaną, ir dabar laikoma geriausiu "Nerastas sąkynys", kuriame vaizduoja turtingą Budapešto advokatą, perėjusį į komunizmą kaip vienintelę krašto viltį. Romanas Horthy valdžios nebuvo leistas spausdinti, bet rankraštis jau gana plačiai ėjo iš rankų ir rankas. Tikta 1946 m. buvo išspausdintas ir turėjo didelį pasisekimą. Kai Stalino agentai Vengriją pavertė kruvino persekiojimo kraštu, Tibor atsuko savo plunksną prieš stalinistus ir tapo Imre Nagy patareju. Būdamas rašytojų unijos pirmininku turėjo nemažai įtakos visam laisvės sąjūdžiui, kurį sutriuškino Kremlius tankiai.

žūrėtų. Panaudojus kokius metelus ar du aparatai reikia pagrindinei išvalyti. O visdėlė tenka daug sutikti TV aparatų 5-6 metų nevalytų. Žmonės nežino, kad televiziją reikia taip pat prižiūrėti kaip ir mašiną ar kitą kokią naudojamą daiktą. Keli doleriai išlaidų techniko darbu, gali daug sutautyti.

Jei savininkas turi kiek supratimo, gali kaitiką ir pats padaryti. Kas gį patartina pirmuočiausiai daryti, kai televizija sustoja veikus ar susgera? Jos ligų yra tūkstančiai, įvairių kliūčių pastatka. Ir įgudusiems televizijos specialistams kartais tenka ilgai padirbėti, kad pašalinus vieną ar kitą sunkią kliūtį.

Dažniausiai atneša pas mane tikrinti lempas. Daugelis netyčiom prastaria, kaip ką daro, kaip jas ima. Dažnas padaro didelių nuostolių aparatuose. Žiūrėk, vienas su atsuktuvu išverčia lempas, kiti padaro trumpą sujungimą, nulažo lempų kakučius, įveda vieton saugiklio vielos gabalą ir t.t. Jei jau kas gali ir supranta išimti lempas iš aparato, tai reikia jį pirmiausia išjungti iš elektros linijos ir tada palengva imti. Žinoma, taip pat reikia ką daryti, kad lempų nesumašius — žiūrėti diagramos ar pieštukų pažymėti, kur jos buvo. Dažnai sumaišo žmonės lempas ir sugadina aparatus, todėl geriau jų neliesti. Jei kartais nužužo koks įjungiklis, tai reikia paimti aparato modelį ir tada tik kreiptis į krautuvę—radio ir TV.

Daug TV aparatų savininkų skundžiasi, kad iš mūsų lietuvių techniku negauna nuoširdžių patarimų. Ištikrųjų technikas neturi galimybės valandas aiškinti kliūtis ar mokinti, bet jis gali pasakyti kas ir kur ką reikia įjungti, nureguliuoti.

Techn. Balys Brazdionis.
Chicago, Ill.

Mann & Martel LTD.

REALTORS

Perkant ar parduodant nekilnojama turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

- Oakwood - St. Clair**
\$2.500 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas su 2 virtuvėmis. Arti susisiekimo ir apsipirkimo.
- Bloor - Dufferin**
\$3.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su vieta garažui, 2 modernios virtuvės, alyva apšildomas.
- Warren Park**
\$3.500 įmokėti, 2 metų senumo pušiu atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė, geros mokyklos.
- St. Clair - Christie**
4.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės.
- Bloor - Jane**
\$4.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės, arti Bloor.
- Dufferin - Rogers**
\$6.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva šildomas. Viena skola balansui. Arti apsipirkimo ir susisiekimo.
- Sunnyside**
\$10.000 įmokėti, 12 kambarių duplexas, vand. alyva šildoma, 3 garažai.
- Bloor - Brunswick**
\$10.000 įmokėti, mūrinis 4 butų (viso 17 kambarių) namas su 2 garažais, vandeniu alyva apšildomas. Viena skola balansui. Pilna kaina tik \$30.000.
- Oakwood - St. Clair**
\$12.000 įmokėti, 2 metų senumo triplexas (14 kambarių), vandeniu alyva šildomas, vieta 2 garažams.
- Bloor - High Park**
17 kambarių atskiras mūrinis namas su dvigubu garažu. Vandeniu apšildomas, 4 virtuvės, 4 vonios. Geros pajamos. Pilna kaina \$33.500.
- Casa Loma**
\$15.000 įmokėti, 15 kambarių moderniškas triplexas, vieno iš geriausių miesto rajonų. Vandeniu apšildomas, du garažai, privatus įvažiavimas. Viena skola balansui.
- St. Clair - Spadina**
18 kambarių mūrinis namas su vieta 2 garažams, 4 vonios, vandeniu alyva šildomas. Geram nuomavimui rajone. Prasmoka kaina \$45.000.
- Bathurst - St. Clair**
16 kambarių mūrinis namas su privačiu įvažiavimu, vandeniu alyva apšildomas (vasarai vėdinimo sistema), 4 virtuvės, 5 vonios. Dugumoję kilimais dengtos grindys. Labai patogus nuomavimui. Pilna kaina \$44.000.

B. SAKALAS
- SAKALAIŠKAS
Tel. darbo LE. 4-8481
Namų LE. 6-1410

P. KERBERIS
Tel. darbo LE. 4-8481
Namų LE. 5-1584

P.S. Jeigu kartais Jūs nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gamame kas dieną daug naujų nuosavybių.

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

994 DUNDAS ST. W., TORONTO, TEL. LE. 2-9621

Dėmesio!!
\$11.800 pilna kaina, Bloor - Crawford, mūrinis atskiras namas, moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas, garažas.

Teirautis:
B. SERGAUTIS Real Estate
817 Bloor St. W. Telef. LE. 4-2426

Wally's Garage

5 ROBERT STREET, TORONTO
(prie Spadina-College)
Sav. VL. TARVYDAS

MAŠINŲ PARUŠIMAS ŽIEMAI — antifreeze — šveicavimo darbai — įvairūs mašinų remonto darbai — automatinės transmisijos.
Naujų stabdžių įdėjimas tik \$18.00

GARANTUOTAS DARBAS.
LIETUVIAMS PIGIAU NEGU KITUR.
TEL NAMUOSE: LE. 3-7215 DARBE: WA. 1-9541

Mes skoliname įmokėjimui pinigų, duodame ir perkaime mokišius!
Niekur kitur Jūs nerastite tikro ir teisingo mokiščių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu pataravimu ir parduodame nuosavybę tik su geromis išimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:
P. BUDREIKA F. JONYNAS A. BLIUDŽIUS
Namų tel. WA. 1-7672 Namų tel. EM. 4-9641 Namų tel. RO. 7-1948
ir EM. 6-0091 ir V. MORKIS

VAISTAI LIETUVIŲ!

IŠGELBEKITE GYVYBES, PASIŪSKITE SAVO GIMINEMS IR DRAUGAMS VAISTŲ. Rašykite, telefonуйте ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.

WALTMAN'S DEPENDABLE DRUG STORE
1147 Dundas St. W., Ossington kampsas (prieš Lietuvių Namus)
Telefonas LE. 6-2139

SPORTAS

JAV-bių Pabaltiečių Sporto Federacija
Isteigta 1957 m. gegužės 18 d. Clevelande, dalyvaujant lietuvių ir latvių atstovams. Estai į PSF-ją įsijungė rugpjūčio 1 d. PSF-jos vadovybę sudaro Vykdomasis Komitetas susidedas iš 6 asmenų — po 2 iš kiekvienos tautybės, kuriuos paskiria kiekvienos tautinės sportinės vadovybės. Kiekvienos tautybės atstovai pamečiui vadovauja PSF užimdami Vykd. K-to pirmininko ir sekretoriaus postus: 1957 m. — lietuviai, 1958 m. — latviai, 1959 m. estai ir t.t.

Dabartinį PSF Vykdomajį komitetą sudaro: Dr. Algirdas Nasvytis — pirmininkas, Algirdas Bielskus — sekretorius, Viktor Baumanis ir Viktor Vitolis — latvių atstovai, Ernest Roost ir Kalle Vellenuurm — estų atstovai.

JAV-bių PSF Vykd. K-tas, susitaręs su visų trijų tautybių sportinėmis vadovybėmis, priėmė šį PSF sportinės veiklos planą 1958 metams:

- a) Balandžio 26-27 d.d. Čikagoje rengiama 1958 m. Pabaltiečių krepšinio, tinklinio ir komandinės bei individualinės stalo teniso pirmenybės — vyrų ir moterų klasėse. Rengėjai latviai.
- b) Birželio 21-22 d.d. Čikagoje rengiama Pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės vyrų ir moterų klasėse ir komandinės lauko teniso pirmenybės. Rengėjai latviai.
- c) Rugpjūčio 9-10 d.d. Detroitėje įvyks pabaltiečių plaukimo ir individualinės lauko teniso pirmenybės vyrams ir moterims. Rengia latviai.
- d) Rugpjūčio 30-31-rugsėjo 1 d. Čikagoje rengiama futbolo turnyras. Vykdytojai — FASK-tas.

F A S K - t a s
Šachmatų vadovo paskyrimas S. Amerikos Lietuvių FASK-tas, norėdamas daugiau suintensyvinti mūsų sportinę veiklą bei pakelti sportinį našumą, nutarė organizuoti paskiru sporto šakų komitetus, kurių tikslas yra rūpintis už šakų veiklos koordinavimą, tobulinimą, reprezentavimą kitataučių tarpe ir pan.

Norėdamas pirmoje eilėje reorganizuoti mūsų šachmatininkų veiklą FASK-tas nuo š.m. lapkričio 15 d. paskyrė žinomą šachmatų veikėją Kazį Merkį, Bostono L.P.K. Šachmatų Klubu vadovu, gyv. 431 E. 7-th St., So Boston 27, Mass., S. Amerikos Lietuvių Šachmatų komiteto vadovu ir jam pavedė sudaryti šį komitetą bei paruošti veiklos planą.

Siuo laiku eina pasitarimai dėl kitų sporto šakų komitetų sudarymo.

VIII-ju S. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių I-sis ratas numatomas 1958 m. balandžio 12-13 d.d. Clevelande. Rengia FASK-tas talkininkaujant Clevelando LSK Žaibui.

II-sis ratas įvyks 1958 m. liepos 4-6 d.d. Niujorke. Varžybas vykdo Rytų Sporto Apygarda.

Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimui naujosiu modernių angliškų medžiagų kostiumams ir paltonams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujosiu modeliai. Žemiosios kainos.
1299 DUNDAS ST. W. - TORONTO, ONT.
Tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar.

Žemiau išvardintų kompanijų vardu noriu pranešti visiems turintiems reikalų su draudimo kompanijomis, kad mūsų agentūra atstovauja minimas kompanijas Ontario Provincijoje ir kai kurias kompanijas Kanados Teritorijoje visose draudimo klasėse: judomo ir nejudomo turto, automobilių, garantijų, bondų, apiplėšimo, vagysčių bei įsilaužimo, liability, transporto, stiklo, susisiekimo ir pan.

Taip pat vienkartinis draudimas bei bond garantijas mes tvarkome su bet kuria kompanija turinčia leidimą operuoti draudimą Ontario Provincijoje.

- Canadian Fire Insurance Co.
- Canada Security Assurance Co.
- Eagle Fire Ins. Co.
- Norwich Union Ins. Co.
- Canadian Indemnity Ins. Co.
- Ontario Casualty Ins. Co.
- Providence Washington Ins. Co.
- Unity Fire & General Ins. Co.
- Provincial Ins. Co.
- Cornhill Ins. Co.
- Monument Ins. Co.
- Union Fire & General Ins. Co.
- Indemnity Ins. Co. of North America
- Philadelphia Fire & Marine Ins. Co.
- Central Mutual Ins. Co.
- Reliance Ins. Co.
- Fire Ass'n of Philadelphia
- Security Ins. Co.
- Employers Liability Ass. Co.
- Guardian Ins. Co.
- Guardian Assurance Co.
- Ins. Co. of North America

Mūsų agentūra atstovaujama "Duda General Insurance" vardu ir privati raštinė yra

42 Evelyn Ave., telefonas RO. 9-4612.
Su pagarba AL. DUDA.

Lietuviška valgykla "NIDA"
876 QUEEN ST. W. (Tarp Crawford - Bellwoods g-vių)
Telefonas LE. 3-9907

Naujai atremontuotos patalpos. Maistas gaminamas iš šviežių produktų prityrusios šeimininkės. Maloniai kviečiame atsilankyti Savininkė PRANĖ TREČIOKIENĖ

visuomenės sporto ir šachmatų mėgėjai maloniai kviečiami pažūrėti. Tai pirmos rungtynės tarp šių abiejų lietuviškų klubų.
P. K. M.

VYČIO ŽINIOS
Jau išėjo biuletenio Vytiečių Dienos septintasis numeris. Ateinantį sekmadienį Šv. Jono parapijos salėje 5 val. p.p. įvyks krepšinininkų arbatėlė-pasitarimas. Visos krepšinininkės kviečiamos dalyvauti.

Praėjusį sekmadienį visuotiniame susirinkime išnagrinėti nauji klubo administracinės santvarkos planai bei išrinkta komisija tiems planams sutvarkyti.

Laimėtos tinklinio pirmenybių rungtynės prieš St. Christopher 2:0 (14:12; 15:13). Žaidė: Atkočiūnas, Balsys, Baliūnas, Balmuš, Radzevičius, Supronas, Zukas.

Abi Vyčio moterų krepšinio komandos pateko į CYO lygos turnyrą, kuriame bus išaiškintos stipriausios komandos tolimesniam varžymuisi dėl Ontario meistertystės. Jau žaidė prieš St. Christopher 2:0 (14:12; 15:13). Žaidė: Atkočiūnas, Balsys, Baliūnas, Balmuš, Radzevičius, Supronas, Zukas.

Abi Vyčio moterų krepšinio komandos pateko į CYO lygos turnyrą, kuriame bus išaiškintos stipriausios komandos tolimesniam varžymuisi dėl Ontario meistertystės. Jau žaidė prieš St. Christopher 2:0 (14:12; 15:13). Žaidė: Atkočiūnas, Balsys, Baliūnas, Balmuš, Radzevičius, Supronas, Zukas.

WELLAND, Ont.
Susisiekimo nelaimė
Apyl. v-bos sekr. A. Kalvaitis, gyv. 52 Riverbank St., Welland, Ont., važiuodamas bendruomenės reikalais, lapkričio 28 d., Welland mieste turėjo susisiekimo nelaimę — susidūrė su kita mašina. Dabartiniu laiku A. Kalvaitis randasi Welland General Hospital su sutrenkais plaučiais ir sulaužytais penkais šonkauliais. Be to, subraižytas veidas ir kitos kūno dalys. Jo padėtis nėra kritiška, bet sužeistas sunkiai. A. Kalvaitis, žmonai Zofijai ir dukrelei Aldonai reikiama mūsų uzojųta. Tau, Antanai, linkime greit pasveikti, sustiprėti ir kuo greičiau vėl įsijungti į mūsų bendrą gyvenimą.

Paiškojimai
Nicajus Jonas, sūnus Jono, ir Kniukšta Juozas, sūnus Igno, išvykę 1914 m. iš Plungės valsč., Telsių apskr., ieškomi giminių iš Lietuvos. Atsiliepti šiuo adresu: V. Jasinevičienė, 65 Pine Crest Rd., Toronto, Ont.

Eimutis Antanas ir Brazauskas Edvardas prašomi atsiliepti šiuo adresu: Juozas Dziminskas, 264 Lisgar St., Toronto 3, Ont., Canada.

Gineitis Stasys ieškomas sersers iš Lietuvos. Atsiliepti Jonui Čaplikui, telef. CR. 8-9309, 1288 Loren Park, Ont.

Dar tebėra laikas siųsti pinigų — labiausiai norimą dovaną Kalėdoms į Lietuvą.
Pilnai garantuota - Oficialiai.
100 rublių — \$10.00
Už persiuntimą \$5.00
Didžiausias orderis \$50.00
bet jūs galite siųsti kiek norite pinigų, kad ir tam pačiam gėrėjui.
Pristatoma laike 2 savaitių. Siųskite dabar, kad išvengus Kalėdų skubų. Prašome reikalauti mūsų 16 pusl. katalogo maistui, drabužiams ir vaistams į SSSR siųsti.

GRAMERCY
744 BROAD STREET, NEWARK, N.J., USA.
Licenced and Bonded by New Jersey State Banking Commission.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVA
Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
Štai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus \$11.95
22 svarai ryžių \$14.75
22 svarai taukų \$23.20
Siuntiniai pristatomi per 3-4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmontone, Buffalo ir kt.

J. Radzevičius apie kelionę į Lietuvą

(Atkelta iš 3 psl.)
— Kaip buvo kariuomenėje, blogai ar gerai?
— Neperblogiausiai.
— Kur tarnavote?
— Krime.
— Vedęs?
— Taip. Mes esame dar mūsų medaus mėnesį.
— Kiek uždirbate?
— 700 rublių per mėnesį, o žmona po 7 rublius į dieną ir 3 klg. grūdų. Mat, jinai dirba kaip kauliųjų šerikė. Kai apsiavedėm, valdžia davė sklypą ir paskolą grįčiai pasistatyti, be to, davė telyčią ir paršą.
— Ar patenkintas gyvenimu?
— Patenkintas, kodėl nebūsi patenkintas?
— Palinkėjau jaunai poraj laimingo gyvenimo ir atsisveikinimo.
— Teko išsikalbėti su vienu inžinierium. Aš klausiau, kodėl jie tiek daug medžiagos sunaudojo vieno namo pastatymui? Pas mane iš tiek medžiagos pastatyta bent du. Kai aš jam papasakoju, kaip pas mus namus-stato, jisai man atsakė, kad jisai nuomone, pas mus pastatyti namai nėra pakankamai stiprūs. Aš pasakiau, kad jie turėtų atvažiuoti Kanadon pamatyti mūsų gyvenimą. Į tai jisai atsakė, kad jisai buvęs pildavęs pareiškimą gauti leidimą įvažiuoti Amerikon apsilankyti, bet jokio atsakymo iki šios dienos negavęs iš amerikonų. Esą, matyti, bijosi mūsų įsileisti.
— (Čia vėl neįtikėtinas dalykas. Juk visi žinome, kad į Ameriką atvažiuoja daugybė sovietų piliečių, bet tik grupėmis, vis delegacijos ar atstovai į suvažiavimus. Pavienių gė asmenų sovietai nei vieno niekur neįsileidžia. Visi tą žino ir joks inžinierius tokio leidimo įvažiuoti į Ameriką net negalėjo prašyti. Juk jis neturi užsienio paso, be kurio jis negali prašyti jokio krašto įvažiavimo vizos. Red.)

Mes buvome labai geri Kanados ambasadoriai, gyrem Kanados gyvenimą ir papasakojome žmonėms kokią progresą Kanada pasiekė nuo karo pabaigos.
— Tai tiek iš pasikalbėjimų su Lietuvos žmonėmis.
— Dar apie elektrines stotis Lietuvoje. Šiuo metu Lietuvoje yra dar elektros trūkumų, nes daug naujų fabrikų pristatė ir tie fabrikai reikalauja daug elektros jėgos jų produkcijai. Dabar viena elektros stotis yra statoma ant Nemuno ir bus baigta 1960 m. Po

(Ar galės, pamatysim. Bet kodėl dabar nieko neįleidžia? Red.)
(Čia dėl turistų važiavimo Lietuvoje, tai mums pasakė, kad jeigu nebus karo, tai ateinančiais metais kiekvienas, kas norės galės, nuvažiuoti aplankyti Lietuvą ir pamatyti savo akimis, kas yra atsieka Lietuvoje prie naujos santvarkos ir kaip žmonės tenai gyvena.
(Ar galės, pamatysim. Bet kodėl dabar nieko neįleidžia? Red.)
(Čia dėl žmonių apsirėngimo, tai jie nėra blogiau apsirėngę už žmones gyvenančius kituose Europos kraštuose.)
(Čia tai jau sunku patikėti. Ar p. R. teko matyti pav. laikraščiuose nuotraukas minių dabartinėje Lietuvoje ir kuriame nors Vakarų Europos krašte? Red.)

Kostas Strikaitis savo straipsnyje rašo, kad pasidukime rankas ir eikime sykiu išvaduoti mūsų brangią Lietuvą iš tų žiaurių komunistų. Būdamas Lietuvoje nesu matęs jokių žiaurių komunistų, tik esu matęs žmones, kurie mus labai gražiai ir maloniai priėmė. (Ar neteko ten kartais matyti rusų? Ko jiems ten reikia? Red.) K. Strikaitis nepasako, kaip jis išvaduos Lietuvą. Man rodos, kad mažos tautos žmonės negali pasukti istorijos rato atgal, bet jeigu mes esame geri Lietuvos patrijotai, tai mes turėtume paremti mūsų tautiečius tenai moraliai, o kas išgali ir finansiniai. Mes pažangiečiai, daugumas mūsų yra gatavi išiesti ranką, kitų pakraipų lietuviams, kurie yra pasiryžę dirbti su Lietuvos darbo žmonėmis.
— J. Radzevičius.

Praha. — Vietoj mirusio prezidento A. Zapotocky pastatytas A. Novotny, kompartijos sekretorius nuo 1953 m. ir Chruščiovo šalininkas.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas. Tvarkome visus mokiščių reikalus.

Krosnys - Gazai - Alyva - Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Saldytvėjai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Saldytvėjai — gazo ar elektros. VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAL ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.

Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

Vienybėje — galybė!
Taupyk ir skolinkis Kredito Kooperatyve "PARAMA"
INDELIAI APDRAUSTI AUGSTOS PALŪKANOS.
Darbo valandos:
Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10-12 val. prieš piet ir nuo 7-9 val. vakare. Ketvirtadieniais tikta nuo 10-12 val. prieš piet.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Telefonas LE. 2-8723

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BENDROVĖ ANGLIJOJE.
Baltic Stores Ltd.
(Z. JURAS)
Centrinė įstaiga 146, Holland Park Ave., London, W. 11
SIUNČIA: Maisto, Vaistų, Rūbų, Avalynės ir kitokių siuntinių į LIETUVĄ, Estiją, Latviją, Sibirą ir kitus kraštus.
Pigiausi maisto siuntiniai galima pasiųsti tik per mūsų firmą.
Maisto siuntinio pavyzdys:
5 sv. sviesto, 5 sv. taukų, 5 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, su maitu ir visomis persiuntimo išlaidomis kainuoja 23 doleriai.
Mes atsakome ne tik už siuntinio vertę, bet už visas maito ir persiuntimo išlaidas. Siunčiame taip pat ir Jūsų sudarytus siuntinius.
Medžiagu pav. prisiunčiame visiems pareikalavus. Siuntinio pristatymas garantuotas.

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijas zinios — Malonijai prasome pranesti ligonius, sergancius ligoninese ar privaciat namuose, kad butu galima laiku aplankyti, o taip pat talkininkauti liet. organizacijoms, kurios, ligoniu lankymo tikslu, visada kreipiasi ligoniu srasu.

Prisikelimo parapijas zinios — Dekojame didz. gerb. kun. J. Maciulioniui, MIC, graziai ir sekmingai pravedusiam adventinio susikaupiamo savaitu. — Ateinanciaj saivate, gruodzio 16-20 d.d., lankysime parapijiese gvyvenancius siose gatvese: Ossington Ave., Concord Ave., Givins St., Lakeview Ave., Harrison St., Churchill Ave., Coolmine Rd. ir Argyle St.

KLB Krasto Valdyba pereitoje Tarybos sesijoje perrinkta ir sumazinta iki 7 nariu, pasiskirste pareigomis: pirm. V. Meilus, vicepirmininkai — B. Sakalas-Sakaluskas ir dr. J. Sungaila, sekretoriai kun. dr. J. Gutasukas ir St. Juozapavicius, izdin. J. Miksys, narys V. Valdo-tas.

Lietuviu Vauku Darzelis, vadovaujamas Nek. Prasidėjimo Seseru, GRUODZIO men. 22 d. 3 val. p. p. Prisikelimo parapijos saleje rengia puikią Kalėdų Eglutę Tėvai yra prasmi sunesti savo vaikams dovanas į vaiku darzelio patalpas, 46 Delaware Ave., iki gruodzio 20 d. Kvieciami visi tēveliai su savo vaikuciais į šia jaukia visu vaikų šventę.

Lietuviu Vaiku Darzelis, vadovaujamas Nek. Prasidėjimo Seseru, GRUODZIO men. 22 d. 3 val. p. p. Prisikelimo parapijos saleje rengia puikią Kalėdų Eglutę Tėvai yra prasmi sunesti savo vaikams dovanas į vaiku darzelio patalpas, 46 Delaware Ave., iki gruodzio 20 d. Kvieciami visi tēveliai su savo vaikuciais į šia jaukia visu vaikų šventę.

MONTREAL, Que. Kun. J. Kubilius, AV parapijos klebonas, pereinā savaitē galutinai atsiveikino su Montrealu ir išvyko į Cikaga, kur perims Jaunimo centro vadovavimą. DLK Vytauto klubas siems metams išsirinko naują valdybą: pirm. J. Skinkis, vicepirm. P. Paukštaitis, baro sekrs. J. Juskevičius, šeru sekrs. K. Gudžiūnas, direktoriai: J. Bakanavičius, J. Juška, D. Norkelūnas, P. Petronis ir V. Kiškis. Revizijos kom.: J. Alinauskas, J. Lesevičius ir A. Navickas. Pasalpai L. Gudas.

Padėka Viešpaties Dievo Valia pasaukė amžinyben mūsų mylima vyra, broli ir švęgri Antono. Šiose likimines gyvenimo valandose mus prisiminė ir kartu išgyveno mūsų neapsakoma skausmą mūsų draugai ir bičiuliai. Jiems pasilikime nežūrimai dėkingi.

Padėka — Dekojame p. A. Šėpavičienei, prof. S. Kaišriui ir p. V. Verikaitiui, pamaldų metu giesmėmis ir muzika kelusiem mūsų skausmo pilnas širdis į Viešpatį.

Padėka — Dekojame p. A. Šėpavičienei, prof. S. Kaišriui ir p. V. Verikaitiui, pamaldų metu giesmėmis ir muzika kelusiem mūsų skausmo pilnas širdis į Viešpatį.

Padėka — Dekojame p. A. Šėpavičienei, prof. S. Kaišriui ir p. V. Verikaitiui, pamaldų metu giesmėmis ir muzika kelusiem mūsų skausmo pilnas širdis į Viešpatį.

Padėka — Dekojame p. A. Šėpavičienei, prof. S. Kaišriui ir p. V. Verikaitiui, pamaldų metu giesmėmis ir muzika kelusiem mūsų skausmo pilnas širdis į Viešpatį.

Padėka — Dekojame p. A. Šėpavičienei, prof. S. Kaišriui ir p. V. Verikaitiui, pamaldų metu giesmėmis ir muzika kelusiem mūsų skausmo pilnas širdis į Viešpatį.

Albina ir Petras Šalnos susilaukė antro sūnaus.

Balgas Sakalas-Sakaluskas ir P. Kerberis, dirbė Ellis nekilnojamojo turto pardavimo-pirkimo istaigoje, perėjo dirbti į Mann & Martel tokią pat istaigą 1199 Bloor Str. W.

Jaunesniųjų ateitininkų susirinkimas įvyks ši sekmadienį, gruodžio 15 d., 3 val. p.p. Prisikelimo muzikos studijoje. Narių dalyvavimas būtinas.

Vanario 16 gimnazijos būrelis Nr. 13 veikia nuo 1954 m. Anksčiau vadovavo J. Balsys, dabar P. Leleis. Pasikėtė ir nariai: V. Abramaitis, A. Aperavičienė, V. Bačenasa, J. Berzenas, K. Grigaitis, J. Kaskelelis, P. Leleis, V. Meilus, J. Moczka, J. Simanavičius, V. Sonda, J. Stanaitis, J. Strazdas, N. Salcauskienė, L. Tamošauskas, Pr. Kvedaras, V. Bubelis, O. Indrelienė, 9 nariai yra pilnai savo įnašus už šiuos metus įmokėję, 8 įmokėjo nepilnai, o 1 nieko dar nėra įmokėjęs. Atsilikę nariai prašomi savo įnašus iki metų galo įmokėti.

Vanario 16 gimnazijos būrelis Nr. 13 veikia nuo 1954 m. Anksčiau vadovavo J. Balsys, dabar P. Leleis. Pasikėtė ir nariai: V. Abramaitis, A. Aperavičienė, V. Bačenasa, J. Berzenas, K. Grigaitis, J. Kaskelelis, P. Leleis, V. Meilus, J. Moczka, J. Simanavičius, V. Sonda, J. Stanaitis, J. Strazdas, N. Salcauskienė, L. Tamošauskas, Pr. Kvedaras, V. Bubelis, O. Indrelienė, 9 nariai yra pilnai savo įnašus už šiuos metus įmokėję, 8 įmokėjo nepilnai, o 1 nieko dar nėra įmokėjęs. Atsilikę nariai prašomi savo įnašus iki metų galo įmokėti.

Vanario 16 gimnazijos būrelis Nr. 13 veikia nuo 1954 m. Anksčiau vadovavo J. Balsys, dabar P. Leleis. Pasikėtė ir nariai: V. Abramaitis, A. Aperavičienė, V. Bačenasa, J. Berzenas, K. Grigaitis, J. Kaskelelis, P. Leleis, V. Meilus, J. Moczka, J. Simanavičius, V. Sonda, J. Stanaitis, J. Strazdas, N. Salcauskienė, L. Tamošauskas, Pr. Kvedaras, V. Bubelis, O. Indrelienė, 9 nariai yra pilnai savo įnašus už šiuos metus įmokėję, 8 įmokėjo nepilnai, o 1 nieko dar nėra įmokėjęs. Atsilikę nariai prašomi savo įnašus iki metų galo įmokėti.